

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym.
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

Dziś: Prz. św. Kazimierza.
 Poniedziałek: Augustyna B.
 Wtorek: Ścięcia s. Jana Chr.
 Środa: Róży Limanowskiej P.

Wschód słońca o godzinie 5-jej minut 0
 Zachód 7-jej 3
 Długość dnia godzin 14 3
 Ubyło 2 40

Wschód księżyca o godzinie 7 minut 14 w.
 Zachód 1 54 w.
 Wysokość wody na Wiśle st. 5 c. 3 (st 6 c. 7).
 Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepła 10°.

OGŁOSZENIA

Reklamy za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmują także Kantor własny *Kurjera* w Łodzi.

Czwartek: Rajmunda W.
 Piątek: Idziego Op.
 Sobota: Stefana Kr. Węgier.
 Niedziela: Pociusz. N. M. P.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

Nadesłane.

Marcelin zamknięty od 1 września.

Grand Hôtel Garni, Chmielna 5. Nowy hotel, czystości i spokój. Ceny niskie. Karetka na głównych pociągach. Powozy na gumach do najeżdżenia.

KALENDARZ

Wspólna słowiańska: Dziś Przedziślaw, jutro Wyszomira.
Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm., 15—od 10-jej rano do 4-jej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulki. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 8-jej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy oraz rzeźbiarzy. (Nowy-Świat, 27—od 10-jej rano do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, Nr 66—codziennie od 10-jej rano do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-jej po południu.) — Wystawa Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—codziennie od 10-jej rano do 4-jej po południu, dla rzemieślników od 7—9-jej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-jej rano do 4-jej po południu.)
Koncerty: Koncert holenderskiego Stowarzyszenia orkiestrowego pod dyktando J. A. Quasta. (Dolina Szwajcarska—7 wieczorem.)
Teatry: Letni: dziś „Zemsta za mur graniczny”, jutro „Stadla paryskie” oraz „Ostatni grosz”; — No w y: dziś „Piękna Helena”; jutro „Weseli spadkobiercy”. (8 wieczorem.)
Teatrzyki: Eldorado (tupa lubelska): dziś „Bukiet dramatyczny”. (8 wieczorem.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień jutrzejszy 704 rs. 62 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-jej zrana do 1-jej po południu i od 4—5-jej po południu; wykup i prolongata uskuteczniane są od 9-jej zrana do 2-jej po południu i od 4—6-jej po południu.)

— Jutrzejsza uroczystość św. Augustyna, biskupa i doktora kościoła oraz patriarchy zakonu augustjańskiego, obchodzona będzie w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) całodziennym nabożeństwem odpustowym z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami i procesją.
 — Jutrzejszemi nieszpornymi kościoł archikatedralny

św. Jana rozpoczyna uroczyste nabożeństwo ku uczczeniu pamiątki Ścięcia głowy św. Jana Chrzciciela.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprowadzona będzie ku Jej czci solenna wotywa.

W interesie wdów i sierot.

Jak wiadomo, na wszystkich kolejach tutejszych, wskutek wprowadzenia w wykonanie ustaw normalnych, kasy emerytalne, obecnie zorganizowane i otwarte, w bardzo wielu punktach zasadniczych różnią się od poprzednich.

Nowe kasy zapewniają uczestnikom i ich rodzinom różne prawa i przywileje, nie wszyscy jednak interesowani zaznajomili się dostatecznie z nowymi ustawami, a tem samem nie znają praw, jakie im służą.

W tej chwili mamy na myśli świeżo zorganizowaną kasę oszczędnościowo-zapomogową kolei nadwileśkiej oraz wdowy i sieroty, pozostałe po uczestnikach, zmarłych na służbie kolejowej.

Przedewszystkiem idzie o sieroty małoletnie.

Na mocy § 24-go ustawy kasy, dzieciom małoletnim uczestników, uwolnionych wskutek kalectwa, otrzymanego na służbie, lub choroby nieuleczalnej, oraz pozostałym po uczestnikach, zmarłych na służbie, oprócz praw do funduszy z kapitału oszczędnościowego i kapitału wsparcia ogólnego, zapisanego na koncie ojca, służą prawo do otrzymywania wsparcia stałego z kapitału wsparcia szczególnego.

Wsparcia te są różnych stopni i pozostają w stosunku do praw nabytych przez danego uczestnika przez lata służby.

Dzieci tych uczestników, którzy przesłużyli na kolei mniej niż 8 lat, otrzymują wsparcie jednorazowe, w stosunku sumy ostatniej pensji miesięcznej, pomnożonej przez ilość lat służby ojca.

Osiemnastoletnia i dłuższa służba uczestnika nadaje dzieciom prawo do otrzymywania wsparcia stałego w stosunku następującym: po wyjściu ojca ze

służby, wskutek kalectwa lub choroby nieuleczalnej, jedno dziecko otrzymuje wsparcie po 10% rocznie od ostatniej rocznej pensji ojca, dwoje—po 8%, na każde, troje — po 6%, czworo i więcej — po 5%.

Po śmierci uczestnika: za życia matki dzieci otrzymują po 5% każde, zupełne zaś sieroty—po 7% rocznie od ostatniej rocznej pensji ojca.

Wszystkie wsparcia stale dzieci otrzymują do 18-go, kształcące się zaś w średnich zakładach naukowych do 20-go roku życia.

Wsparcia te kasa wypłaca co kwartał z góry.

Takie więc są prawa sierot; chcąc jednak z praw tych skorzystać, wdowy po uczestnikach winny wystąpić z podaniami do komitetu kasy oszczędnościowo-zapomogowej i dołączyć do nich akt ślubu oraz metryki dzieci, mających prawo do wsparcia jednorazowego lub stałego.

Większość wdów sądzi, że prawa i przywileje, powyżej zaznaczone, służą od daty faktycznego otwarcia nowej kasy, czyli od d. 1-go maja r. b., gdy przeciwnie obowiązują one od daty zamknięcia dawnej kasy emerytalnej, t. j. od d. 1-go stycznia 1889-go r., od tego bowiem terminu nowa kasa oszczędnościowo-zapomogowa funkcjonuje, o czem wyraźnie powiedziano w uwadze do § 1-go ustawy tej kasy, zatwierdzonej przez p. ministra komunikacji d. 6-go marca r. b.

Wszystkie więc wdowy po uczestnikach, zmarłych na służbie po d. 1-szy stycznia 1889-go r., winny wystąpić do komitetu kasy o przyznanie wsparcia ich małoletnim dzieciom, do czego mają niezaprzeczone prawo; praw sierot zupełnych dochodzić winni opiekunowie.

Stosunek wdów po uczestnikach b. kasy emerytalnej jest odmienny, fundusze bowiem, jakie na ich rzecz przypaść mogą, dadzą się określić po przeprowadzeniu likwidacji b. kasy emerytalnej, co nastąpi zaledwie w r. przyszłym, do tej więc chwili wdowy muszą czekać cierpliwie.

G.

W GÓRACH.

Szumi Prądnik, jak zaklęty,
 Związa się w węzowe skręty;
 Złota łuska, srebrna pianą
 Ma on fale obryzganą;
 Po kamieniach się rozbija.
 Czasem pelza niby żmija
 I znów potem wartko bieży;
 Widać go z ojcowskiej wieży,
 Z Bystrej skały i z Chelmowej;
 W słońcu srebrny, w słotę płowy.
 Nad Prądnikiem się rozsiada
 Jasnoszarych skał gromada;
 To zębata, to znów struma,
 Ta, jak dźwiga, jak rekoma,
 Ta, jak zamku stare mury,
 W niebo wznosi strop ponury,
 Inna niby gmach zaczęty,
 A na tamtej siedzi święty—
 Siedzi, дума, gładzi brodę,
 I od wieków patrzy w wodę.
 Skacze Prądnik pod skałami
 I przewija się polami;
 Tu jęczmiona, a tu żyta,
 A Prądnik się z niemi wita...
 I obryzgał je rzęsiste,
 Aż na lipy skoczył liście,
 Kropelkami brylantami
 W różne farby liście plami.

Znowu wraca w swe koryto,
 Minał owies, potem żyto;
 Płynie cicho, niby senny,
 Aż przyplął w jar kamienny.
 Po nad jarem drzemia bory;
 Bór od spodu złotokory,
 W górze ciemny w swej zieleni
 Choć barw różnych i odcieni.
 Tu królują czarne jodły—
 Proste, w górę pień wywiodły;
 Stoją smutne, niby mnichy,
 I zawodzą pacierz cichy—
 A tak zbiły się w gromadzie,
 Że i słońcu na zawadzie...
 W las cie puszcza, ale potem
 Trudniej z niemi już z powrotem,
 Tak cie ścisną, tak opaszą,
 Tak zabiegać będą...
 Mrok roztoczą, siłę gaszą,
 Staną wstrętem c...
 Ze niełacno i wśrodek...
 Na domowe wrócisz progi.

W pośród jodeł sosna strzeli;
 Ta zieleni...
 Jak dziec...
 Do jałowca...
 On zalotnik...
 W zieloności i czerwieni.
 Ej, jałowcze, los twój marny,
 Bo pod jesień będziesz czarny.
 Piramida, król igłowy,
 Świerk wyrasta dumnogłowy;
 Patrzy hardo na dworzany,

Thun drzew karli, w liść ubrany,
 Co w pokorze u stóp Pana
 W różne skręty gnie kolana...
 A na skalach mech się puszy,
 Paproć drobnym listkiem prószy,
 I rozchodnik korzeń puszcza—
 To biedaków nędzna tłuszcza.
 Dalej mieni się kolory
 Kwiat pachnący różnowzory.
 Macierzanki i dziewanny
 I jabłuszka Marji Panny;
 A nad niemi hymny dzwonią,
 Fijołkowe kampanule;
 Oset strzępi z igieł kule,
 Mięta wieje silną wonią.

Płynie Prądnik coraz dalej,
 Coś się ciemnym górom żali...
 Choć ciekawy, lecz nieboże
 Zajrzeć w głębie gór nie może,
 A tam wznosi się budowa,
 Jakaś mroczna, cyklopowa,
 W ostrołuki, gzymsy, bramy,
 Zbudowane górskie jamy.
 Po ich ścianach woda spływa,
 Kryształowe tka przedziwa
 Filarami wsparte ściany
 I dach z złomów zbudowany.
 Po nad dachem szumią drzewa
 A w szczelinach echo śpiewa.
 Prądnik patrzy, istne dziwy
 Słońce czyni cud prawdziwy:
 Rozlało się jasną falą,
 Aż się lasy całe palą,

Echa letnie.

(Korespondencje własne Kurjera Warszawskiego).

Cieplice Tenczyńskie w sierpniu.

Do licznie przez nas uczęszczanych miejscowości kąpielowych należą Cieplice Tenczyńskie na górnych Węgrzech i dlatego, jak również ze względu na uzdrawiające ich własności, warto zaznajomić z nimi czytelników.

Jest to zakład zdrojowo leczniczy wód siarczanych ciepłych i gorących w komitacie tenczyńskim niedaleko od miasteczka Tenczyzna, w odnodze kotliny rzeki Wagi, otoczony wieńcem wzgórz małych Karpat, porośniętych odwiecznym bukowym i szpilkowym lasem.

Położenie jest cudowne, w okółko góry, na które prowadzi starannie utrzymywane ścieżki. Co się dotyczy urzędzenia i komfortu, to zakład ten w niczem nie ustępuje pierwszorzędnym tego rodzaju zakładom kąpielowym. Piękny kurhaus z bogatą czytelnią i wyborową a zdrową kuchnią, rozległy, starannie pielęgnowany park, przecięty rzeczką Teplą, liczne hotele, wille, restauracje, kawiarnie, wyborowa węgierska orkiestra i teatr służą dla wygody kuracjuszy.

Ludność miejscowa węgierska z przeważającym żywiołem słowackim, z którym to narodem bardzo łatwo porozumieć się nam przychodzi.

Pobyt można sobie uprzyjemnić wycieczkami w okoliczne góry oraz zwiedzaniem ruin zamków średniowiecznych, których w okolicy jest spora ilość.

Tuż przy Cieplicach położona jest góra Klepacs, z której wierzchołka rozciąga się malowniczy widok panoramiczny, sięgający dalekiego pasma granicznego Morawji.

Po odbyciu kuracji goście zwykle odwiedzają pobliski (4 godziny jazdy od Tenczyzny) Peszt, godny widzenia.

Drogę do Tenczyzny odbywa się najdogodniej, wyjeżdżając z Warszawy wiedeńskim kurjerem o godzinie 10-tej minut 5 wieczorem, staje się wtedy w Granicy o godz. 5 min. 17 rano, gdzie odbywa się rewizja paszportów. O godz. 6 min. 50 (czas średnio-europejski) wsiada się w Trzebini do pociągu krakowskiego, którym przybywa się do Bogumina (Oderberg) o godz. 9 min. 26. W Boguminie czeka się do godz. 11-tej, jest tam dobra restauracja, można więc swobodnie i spokojnie spożyć śniadanie. Z Bogumina kursują bezpośrednie wagony do Cieplic Tenczyńskich, dokąd przybywa się nazajutrz po wyjeździe o godz. 4-tej min. 7 po południu.

Ze stacji do zakładu lub hotelu jedzie się 20—30 minut bądź omnibusem zakładowym bądź też taksówką.

Koszty przejazdu II-gą klasą z Warszawy do Bogumina wynoszą rs. 11 kop. 50, z Bogumina zaś do Tenczyzny 5 guldenów 80 centów.

Mieszkanie jest względnie tanie—pokój kosztuje półtora do 3 guld. dziennie, zaś utrzymanie porządne około 4 guld. dziennie od osoby.

Trzecia część gości tenczyńskich składa się z przybyłych z Krakowa, Lwowa i Poznania. Z Warszawy bawią tu obecnie pp.: ks. prałat Dudrewicz, prof. Słómski, małżonkowie Szwele (Władysławowie), Luksemburgowie, adw. Kronenblech, Gruzewscy, apte-

karz Heintze, Sierpińscy, panie: Chodowiecka, Bobrowska, Łapińska i w. in. Kurlista obejmuje do dziś dnia 5,280 gości.

Staraniem hr. Tarnowskiego i dr. Filipkiewicza z Krakowa odbył się d. 14-go raut, zakończony tańcami, który przeciągnął się do rana ku ogólnemu zadowoleniu gości. A. P.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wiedeń, 24-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Dr. Kohn, który jeździł na Węgry badać stan zdrowotny w pasie granicznym, ogłasza swoje spostrzeżenia i doświadczenia. Potwierdza on, że rząd nie wiele się zajmował doniesieniami o wypadkach cholery w dolinie Czarnej Cisy, wzdłuż toru nowej kolei, ludność zaś stanowczy stawia opór zarządzeniom lekarza. Ludność składają włośli, rumuni i osada żydów, przybyłych z Rosji. Wszystkie te warstwy są zupełnie zobojętnałe i przejęte przesadami, że to doktorzy epidemję wymyślają i chorych trują; ani lekarstw, ani iniekcji nie dopuszczają, a w izbach po zmarłych odprawiają stypy. Lekarz powiatowy i asystenci, których mu nareszcie przysłano, są zupełnie bezsilni wobec ciemnoty i uporu ludności, a władze komitatu prawie się niczem nie zajmują. Ot, jak to nie należy sądzić kraju i jego stosunków według ładnych gmachów i ulic stolicy, Pesztu!

W okolicach Wiednia powysychały studnie i potoki; ptactwo zlatuje do miasta na dziedzińce orzeźwiać się przy wodociągach.

Kanikuła dojadła na śmierć 19-letniej dziewczynie—ale bo też okazało się, że była to kucharka-literatka. Otruła się zapalkami, a pozostawiła dziennik—pamiętnik życia. Zapewne ktoś z tego materiału romans, albo tragedję urobi. Bo oto co tam stoi: matka była słynną aktorką; córkę oddała chłopom, placąc im 10,000 zlr., a sama poszła za mąż za hrabiego; podobno są i nazwiska. Chłop węgierski z pieniędzmi uciekł do Ameryki, baba umarła. Dziewczynie wzięli z litości do siebie leśniczowie i dali jej swoje nazwisko. W 17-ym roku życia miała poślubić ich syna, ale go wilki pożarły. Przybyła do Wiednia, gdzie służyła w hotelu „Zum goldenen Lamm”; poznała tu i pokochała eleganckiego młodzieńca; ten zdradził ją i opuścił. Pamiętnik kończy się wierszami wcale dobrze i szczerze. Gallmayer grywała niegdyś świetnie „eine gebildete Koehin”; było to zabawne; ale ta autorka pamiętnika to prawdziwie biedna kreatura.

Księgarnia Eiricha wydała kopę utworów teatralnych, które w następnym sezonie mają być na różnych scenach wiedeńskich przedstawiane. Oto główne: Giacosa tłumaczenie Eisenhitz: „Auf Gnade und Ungnade” dramat; Adler podług Hoeltyego: „Das Buch Hiob” dramat; Marok Praga, tłum. Sommersdorf: „Ehrbare Maedchen” (Le vergine) komedja; Schlesinger: „Derby” komedja; Lothar: „Rausch” tragedia; Leon: „Mangsegt” komedja; Skowronek: „Eine Pallast-Revolution” komedja; Voss: „Malaria” dramat; Pohl, według Sudraki: „Vasantasena” dramat; Fulda: „Der Talisman” dramat-bajka; Willbrandt: „Neue Zeiten” komedja-powieść; Morre: „Der glückselige” posa; „Ein Regimentsarzt” obraz ludowy; „Statuten der Ehe” obraz charakterystyczny; Wollzogen: „Kinder der Exzellenz” komedja; Neumüller: „Die Zillerthaler” wo-

dewil; Dorn: „Haus Wiener et Sohn” obraz ze śpiewami; „Wurzelgraber von Vildalpen” posa ludowy; Morre: „A Rauscherl” obraz ludowy; Stoltze: „Die gemeinschaftliche Hochzeitsreise”; Hartl: „Die Dorfschwalbe” operetka; Rosée: „Vor dem Diner” krotchwil; „Sein Feral-Abend” krotchwil; Misch: „Die Strohvitwe” posa; Grenet-Dencourt, tłumacz. Ascher: „Die Hochzeit” komedja; Ginisty-Ascher: „Tünf Francs” posa; Karol Lindau: „Die junge Sarde” posa; Gerö: „Hochzeit auf Probe” posa; Kneisel: „Amors Droschke” posa; Wallis: „Klippen der Ehe dr.”

Od d. 4-go września rozpoczyna Narodni diwadlo w Pradze cykl dzieł Smetany: „Brandenburgczycy w Czechach”, „Sprzedana narzeczona”, „Dalibor”, „Libusza”, „Dwie wdowy”, „Pocłunek”, „Tajemnica”, „Djabelska szkoła opery” oraz utwory koncertowe: „Z mojego życia”, „Czeska pieśń”, „Ojczyzna”, „Vyschrad”, „Vltava”, „Sarka”, „Z czeskich błoni i borów”, „Tabor”, „Blanik”. Jest w czem wybierać dla każdego smaku!

Słynna pianistka, Annetta Essipoff-Leszetycka udaje się do Petersburga na posadę profesorowej w tamtejszym konserwatorium. Wypadek ten, jak zapewniają świadomi, ma związek ze zdarzeniami rodzinnymi.

Właściciel hotelu „Erzherzog Carl”—Schmid, umarł w samą porę, ażeby nie być świadkiem licytacji i upadku całego zakładu. A.

*

Berlin, 25-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Zdarzyły się tutaj dwa nowe wypadki cholery. W środę po południu zachorowały nagle na berlince, która kotwicę zarzuciła w Nothhafen, dwie dziewczyny, pasierbice właściciela berlinki, szypa Pinnowa, wśród objawów chole-rycznych. Dziewczyny, liczące lat 18 i 20 wieku, odwieziono do domu zdrowia na Moabicie, gdzie zbadanie bakteriologiczne wydzielin stwierdziło cholere azjatycką. Władze na miejscu zarządziły dezynfekcję i izolowanie berlinki a nadto właściciela berlinki wraz z rodziną i służbą oddały pod obserwację lekarską. Dr. Hirschfeld, naczelnik stacji chole-rycznej w domu zdrowia na Moabicie, odmówił udzielenia bliższych wiadomości o za-
stąpieniu, zdaje się jednak, że spowodowały chorobę niewłaściwy sposób życia i użycie do picia wody ze Szprei, którą należy uważać za zakażoną.

Łazienki publiczne przy porcie północnym już zamknięto, ten sam los czeka i inne zakłady kąpielowe. W moabickim domu zdrowia pomnożono liczbę baraków chole-rycznych w celu zyskania możności oddzielenia pacjentów od pacjentek. W Neuss nad Renem, jak donosi „Koeln. Volkszeitung” zdarzyły się dwa wypadki śmierci na cholere. Bakterjolog dr. Dunbar, kierownik instytutu higienicznego hamburskiego, dokonujący od d. 19-go b. m. badania bakteriologicznego wody z Łaby w Hamburgu odkrył szczególniejszy gatunek bakterji, które w własnościach swoich morfologicznych i biologicznych wykazują wielkie podobieństwo do bakcyliuszów przecinkowych, znacznie wszelako silniejszą wywołują reakcję na płytach żelatinowych.

Komisja kolonizacyjna, jak głoszą pisma tutejsze, zwróciła poprzedniemu właścicielowi nabyty już majątek za cenę kupna, w nagrodę za poparcie kandydata kartelowego w wyborach w r. 1890-ym. Fakt ten niezwykle zwraca na się uwagę ogólną.

Administracja pruskich kolei handlowych już od lat kilku nosi się z zamiarem usunięcia z pociągów klasy pierwszej, która zazwyczaj świeci pustkami. Z wprowadzeniem zimowego rozkładu jazdy usunięta już będzie w pewnej ilości pociągów klasa pierwsza. K.

*

Paryż, 24-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

W celu dokonania pewnych niezbędnych reparacji, obniżono wczoraj poziom wody w Sekwanie, wskutek czego statki parowe nie mogą kursować na całej przestrzeni od Charenton do Autenil. Prócz tego niemiłego następstwa dla towarzystwa żeglugi miejskiej, jak również dla mieszkańców nadbrzeżnych, stwierdzono jeszcze inne, mianowicie zatrucie ryb, które całemi masami poławiane bywają przy brzegach i na wyspach w stanie półmartwym. A jest ich w Sekwanie niewiele, bo wskutek dopływu nieczystości z kanałów miejskich oraz z różnych zakładów przemysłowych, ryby mało się rozmnażają, zapadają na różne choroby, a często całemi masami wymierają. Najszkodliwiej działa na nich woda nieczysta z fabryk produktów chemicznych, wyrobów cynowych, z garbarni, papierni itp.

W klinice położniczej imienia Baudelocque zbudowano specjalny pawilon, przeznaczony do wychowywania słabych niemowląt w tejże klinice urodzonych. Ogrzewany on będzie za pomocą wody gorącej i urządzone według najnowszych wymagań higieny noworodków, które oddawane być mają matkom wtedy dopiero, gdy nabiorą siły i zdrowia w warunkach do ich organizmu ściśle przystosowanych. Miasto przeznaczyło na ten cel 80,000 fr.

W ciągu ostatnich kilku dni ruch na kolejach wzmożył się ogromnie, jest to bowiem ostateczny termin wyjazdu do wód, kąpeli morskich i letnich mieszkań podmiejskich. Obrachowano, że w trzech dniach ostatnich z dworca Parys—Bastille wyjechało 145,000 osób, z dworca Parys—

Aż się drzewo każde mieni
To w purpurze, to w zieleni;
Złotem prószy między liście,
Kora srebrna oczywiście,
Trawa cała szmaragdowa,
Na mchu błysnęła złotopłowa,
Z mchu błysnęła krew jagody —
Oj to będą wonne gody!
Co to? co to? Prądnik mruczy...
Gdzieś tam koło młynskie huczy.
Już się słońce w góry skryło,
Skala sterczy szara bryła.
Cienie się po lasach kładą,
Chłód potrzasa rosą bladą.
Coraz ciemniej, coraz chłodniej,
Do gniazd śpieszą ptaki senne,
Cicho szumią krzewy lenne,
Drzewa chwieją się łagodnie,
Prądnik jeden głośno gada,
Płyń, płyń, w noc zapada.
Błysnął księżyc, jak królewic,
I zagląda w każdą szparę;
Jako szaty ślubne dziewic
Porozsrebrzał skały szare
I zawiesza u skał szczytu
Mgły ze srebra i błękitu.
Drzewa kształty lekkie biorą,
Niby duchy we mgłę płyną,
Opar biały mknie doliną,
Brzoza świeci srebrną korą.
Spowietrzono góry senne,
Mgliste, lekkie i promienne.

A w Prądniku się przewala,
Dziko szumi gniewna fala.
Ostro kamień łoża bije,
Aż ku skałom wznosi szyć.
Księżyc schował się za chmury,
Grom uderzył z nad skał szczytu,
Odbił się od ścian z granitu,
Wezwał wichry w tan ponury.
Zaszumiały smętnie drzewa:
„Potrzasa liść ulewa!”
Zgina burza drzew wierzchołki
I korony jodeł płacze,
Prądnik miotła fale ręce,
Rwąc nadbrzeżne, wonne smolki,
Ryje brzegi, kamień trąca...
W borach walka wre gorąca,
Coraz częściej grom uderza,
Błyskawica leci krwawa,
I ojcowiska stara wieża
W purpurowych ogniach stawa.
Wiatr gna liście, igły sieje...
Ciszej, ciszej, słabnie burza...
Z chmur blask nikły się wynurza.
Milkną wichry, dnieje, dnieje...
Strojna w perłowe jagody
Kaźda skała w kropkach wody
Pod brzask jutrzni różowieje.

J. Z. E.

Ojców, 3-go sierpnia 1893 r.

Strasburg 72,000, z Paris—Montparnasse 45,000, z Saint-Lazare 44,000 osób w kierunku La Manche, a 83,000 osób w okolice Paryża. Na tym ostatnim dworcu pociąg wychodził prawie bez przerwy, dość powiedzieć, że onegdaj wyszło 76 pociągów wielkich linii i 747 do podmiejskich stacji, a wczoraj znowu 728 pociągów pod Paryż.

W miejscowości kąpielowej Cabourg odbył się wczoraj wyścig cyklistek przy licznych napływie eleganckiej publiczności. Oznaczoną przestrzeń, wynoszącą 20 kilometrów, przebyła pierwsza panna d'Orval w 53 minut 40 sekund, nie czując zbytniego zmęczenia. W wyścigu tym brało udział 20 pań; pierwsza nagroda przyniosła 400 fr. i medalion rzeźbiony, druga 200 fr., trzecia 150 itd. lub też w odpowiedniej cenie przedmiot pamiątkowy. Przed wyścigiem urządzono popis konkursowy kostiumów do jazdy cyklowej; najgustowniejшему przyznano w nagrodę zegar brązowy w kształcie bicyklu, sześć innych pań otrzymało gorsety, używane wyłącznie do jazdy welocypedowej.

Zmarł tu malarz Ernest Pichio, znany więcej pod pseudonimem Picq; dwa jego pierwsze portrety, wystawione w r. 1864-ym, doznały bardzo przychylnego przyjęcia, następnie zaś dwa obrazy były odrzucone z powodu, iż przedstawiały sceny rewolucyjne. Od tego czasu artysta usunął się zupełnie z widowni, a ztąd i prace jego późniejsze nie są znane szerszemu ogółowi. Z.

*
Londyn, 22-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Niepamiętne gorąca, którym nie towarzyszy najłżejszy powiew wiatru, dają się straszliwie we znaki ludności robotniczej tak tu, jak i na prowincji. W ciągu dnia wczorajszego odwiedziono do szpitali 168 osób, porażonych od słońca na ulicach.

Koła nauczycielskie zakładają tu stowarzyszenie z celem zbierania i ogłaszania periodycznie drukiem odpowiedzi, jakie na zapytanie swoich mentorów dają uczniowie i uczennice z bezwiednym lub rozmyślnym humorem. Jest bowiem w tych odpowiedziach tyle nieraz naiwnego i szczerzego dowcipu, że, według opinii zakładających stowarzyszenie, czytanie takiego zbioru humorystyki szkolnej nie byłoby bez wielkiego pożytku. Tymczasem inspektor powiatowy szkolny ogłasza w jednym z miesięczników przykłady wesołej naiwności, zebrane między dziećmi i dorastającą młodzieżą. Dziewczynka, zapytana kto ją stworzył, odpowiedziała, pokazując długość nowonarodzonego niemowlęcia: „Pan Bóg stworzył mnie ot taką — a resztę sama urosłam...”. Na zapytanie, jaką cytata z Pisma św. można dowiedzieć, że dwużenstwo nie jest rzeczą godziwą, odpowiedział chłopczyk: „Nikt nie może służyć dwóm panom.” — „Daj czas przyszły od słowa *pije*.” Odp. „Będę pijany.” — „Stopniuj przymiotnik chory.” Odp. „Chory, gorzej mu, umarł...” W Ameryce patryjotyzm podsuwa uczniom szowinistyczne odpowiedzi. Na zapytanie kto był pierwszym człowiekiem, odparł małeć bez wahania: Washington! — „Nie, mój chłopcze — poprawił nauczyciel — Adam był pierwszym człowiekiem.” „No, tak — zakonkludował uczeń obojętnie — jeżeli pan profesor pytał o zagranicznych!”

Cały parter olbrzymiego teatru, od tylnej ściany sceny, aż do naprzeciwległych drzwi wchodowych dla publiczności, zamieniono w jedno olbrzymie foyer, tak samo, jak w karnawałowym sezonie balów maskowych; a więc ponad wysokość foteli i krzeseł urządzono na żelaznych kołach podłogę i wysłano ją, na całej długości i szerokości, miękkim, czerwonym dywanem. Amfiteatralnie, ze sceny do podłogi i w samym środku sali, ustawiono ławy i stoliki dla dwóch orkiestr — zwyczajnej i wojskowej (1-go pułku gwardji grenadierów); dyrektor stoi przed swoim fotelem, u dołu tej góry instrumentów, obok niego, z lewej strony fortepian Erarda, z prawej — wolne miejsce dla artystów i artystek solowych. Od publiczności dzieli orkiestrę ława pysznych roślin i kwiatów; po bokach amfiteatru są szerokie przejścia dla publiczności, bo po za nim i częściowo pod nim, ciągnie się w tyle szereg bufetów, są stoliki i wygodne fotele. Wysoko nad środkiem muzycznego amfiteatru udrapowano z białych i jasno-żółtych muslinów piękną kopułę, z której spada ogromny bukiet lamp elektrycznych; także, choć mniejsze pęki świateł wyrastają ze słupów, ustawionych z obu stron amfiteatru. Resztę sali teatralnej, od pierwszego piętra do paradyżu, zostawiono bez zmiany — oświetlona rzęsiście wielkim „pajakiem” centralnym i łagodnie zasłoniętymi lampami wzdłuż i dookoła każdego piętra. Oprócz bufetów na dole, ma je nadto każde piętro — najprędzej zajmują całą salę, kosz pierwszego, a tuż obok znajduje się przestronna galeria dla palących, z której okna i otwarte balkony wychodzą na plac Covent-Garden.

Orkiestra operowa liczy sto instrumentów, tyleż wojskowa; członkowie pierwszej w frakach, drugiej — w kapiących złotem czerwonych mundurach. Codzienny koncert zaczyna się o g. 8-iej, kończy o północy.

Koncerty niedzielne odbywają się od lat z górą 40-tu, o tej porze roku, w której — po znojach i festynach wielkiego sezonu — następuje, w połowie sierpnia, względna cisza w życiu wielkomiastowej stolicy i trwa mniej więcej dwa miesiące, czyli do t. zw. „półsezonu” późnej jesieni. Wiele teatrów zamyka swoje bramy, inne porzucają na lichym repertuarze tymczasowym — a jak Londyn długi i szeroki, tu tylko, w Covent-Gardenie, pozostaje siedzisko

artystyczne muzyki instrumentalnej i wokalne. Publiczność, mimo cen bardzo wysokich, zbiera się tu bardzo przyzwoita — to znaczy, że niema tu, jak w Alhambrze i innych *music-halls*, ani krzykliwego i pijackiego motłochu sportowego, ani wyfrakowanych i zblazowanych lwów młodych i starych, ani zbyt wyzywającego tualetą półświatka londyńskiego. Nazywają się te koncerty „promenadowe”, bo wolno publiczności przechadzać się po całym foyer na dole i po wszystkich salonach i galeriach górnych. Kto jednakże chce usiąść, ten uczynić to może albo w salonach bufetowych, albo winien nabyć bilet do łoża lub krzeseł w galeriach. Prosty wstęp, czyli bilet promenadowy, kosztuje jednego szylinga; najdroższe łoża są po 2 gwineje (20 rs.), a krzesa pierwszego piętra po mniej więcej 1 rs. 25 kop. Kasa polega głównie na napływie szylingówek i na... upływie napitków z bufetów.

Sir Aug. Harris jest dzierżawcą teatru; ale przedsiębiorcą i organizatorem koncertów jest p. Farley Sinkins, o którym już wam pisałem. Ażeby odpowiedzieć najwłaściwiej wymaganiom tutejszej publiczności, zebrał on na swój sezon towarzystwo artystyczne dość mieszane — ale... rozgraniczył siły pierwszorzędne od innych, dzieląc każdy koncert na dwie części i oddając znakomitościom część pierwszą. Powtórzę tylko jednozgodny głos prasy stołecznej, zwłaszcza *Timesa* i organu muzycznego *Ery*, jeśli powiem, że nasz Józef Śliwiński jest nie tylko największą ale poniekąd i jedyną *attraction* koncertów. Dotychczas grał tylko dwa razy i byłem świadkiem takich dlań owacyj ze strony publiczności i takiego entuzjazmu, jakie tylko trzem innym zwykły tu przypadać w udziale: braciom Reszke i Paderewskiemu. Złazasza wczoraj, kiedy grał z całą orkiestrą koncert Chopina (E-minor, układu Tausiga) i kiedy potem dał trzy numery solowe: Henselta „Kołysankę”, tegoż „Oiseau si j'étais” i walc Rubinstein — wywoływaniom końca nie było, publiczność ścisnęła się dookoła artysty gęstym makiem i o mało go nie wyniosła z estrady na własnych barkach. Śliwiński — uciekł po prostu.

Prócz niego, jedynego fortepianisty, występują trzy razy tygodniowo: prymadonna opery włoskiej, pani Giulia Valda; słynny skrzypek Ysaye i „jeden tenor angielski”, Ben-Davies — a dwie a ngielki, panie: Mc. Kenzie i Belle Cole, śpiewają kawałki operowe w pierwszej, zaś balady narodowe, i to, co bym nazwał brytańskimi... *roucoulaides* — w drugiej części. W pierwszej dyryguje orkiestrą Fryd. Cowan, najznakomitszy bez kwestji *maestro* angielski, w drugiej — holender Betjemann. Jak dotąd, nie zapewnił sobie Sinkins istotnie pierwszorzędnej śpiewaczki, te bowiem albo wypoczywają po wielkim sezonie, albo wyjechały do Ameryki. Jednakże zaprzeczę się nie da, że programowa część pierwsza (zwłaszcza w „klasycznych” środy) stanowi zawsze prawdziwą biesiadę artystyczną dla znawców i melomanów. Nie wystarczyłaby ona atoli wymaganiom szylingowej publiczności: ta bowiem musi mieć pod koniec wieczoru coś, co by nakarmiło jej... że się tak wyrażę: sentymentalność domową; potrzebuje tklivych aryj o młynie, księżycu, wspomnieniach i zapomnieniach, aryj nadewszystko tych, które już są doskonale znane przy domowych ogniskach — w których nie tyle muzyka nęci, jak rozczulają słowa. Mnóstwo kobiet i mężczyzn słucha tych aryj, śpiewanych nie rzadko przez Ben-Davies'a i pannę Mc. Kenzie, na to, aby artystów naśladować w domu, nabrać od nich manier i cieniowania. Oto, czem są te koncerty „promenadowe”. Czy się udać tego roku pod egidą p. Sinkinsa — czas pokaże.

Całe towarzystwo artystyczne Henryka Irvinga z teatru Lyceum wyjechało wczoraj na sześciomiesięczny objazd Stanów Zjednoczonych; zabrało z sobą nawet posługaczy i swoich własnych chłopców, wywołujących na scenę. Irving z panią Ellen Terry jest już w Bostonie.

Ed. N.

Wiadomości bieżące.

= W *Praw. wiestn.* departament handlu ogłasza: Według nowej taryfy celną norweskiej, wydanej na rok finansowy 1893/94, skasowane zostały: cło wwozowe od soli, pobierane obecnie w ilości 28 wёрów od hektolitra w portach Finmarkenu, oraz cło wywozowe od drzewa. Odąd żaden towar nie podlega cłu przy wywozie z Norwegji. Do taryfy dołączono wykaz tych towarów (owoce, warzywa, migdały i orzechy), które odąd będą opłacały cło niższe, po zawarciu przez Norwegję traktatu handlowego z Hiszpanją.

= *Russk. wiedz.* otrzymują z Wiednia depesze, iż koleje austriackie ustanowiły znaczne obniżki opłat przewozowych od zboża, idącego z Rosji a mianowicie dla towarów, idących do Francji i Szwajcarii, o 2¼ cent. od centnara metr. i kilometra, dla idących do Włoch 2½ cent. od centn. metr. i kilom.

= Komisja specjalna, funkcjonująca przy ministerjum finansów w celu opracowania sprawy zaprowadzenia monopolu wódeczanego w państwie, przystąpiła obecnie, jak donosi *Russk. žizn*, do rewizji

niektórych przepisów obowiązującego obecnie prawodawstwa, dotyczącego produkcji wódki; rewizja ma na względzie interesy handlowe i rolne.

= *Now. wr.* donosi, iż departament lekarski powziął projekt, aby we wszystkich miejscowościach, gdzie gromadzi się większa ilość pielgrzymów w porze letniej zorganizować obszerne szpitale z odpowiednimi urządzeniami sanitarnymi.

= *Grażdanin* donosi, iż, według pogłosek, właściciele browarów zwrócili się do komitetu taryfowego z podaniem o ustanowienie taryf niższych od przewozu odpadków chmielu. Dotychczas z odpadków tych nie umiano należycie korzystać, tymczasem w Anglii używają ich do wyrobu oleju i papieru. Niektórzy właściciele znaczniejszych browarów otrzymali znaczniejsze zamówienia na dostawę tych odpadków, lecz, wobec drożyzny dowozu do portów, musieli się wyrzec obstalunków.

= Skutkiem zakazu przywozu monet srebrnych z zagranicy — pisze *Gazeta losowa* — wiele osób mylnego jest zdania, iż przywóz srebra w ogóle jest wzbroniony. Tymczasem zakaz dotyczy tylko monet srebrnych, z wyjątkiem jambików chińskich.

= Zarząd kolei warszawsko-terespolskiej został zawiadomiony o postanowieniu zarządu kolei skarbowych, sankcjonowanem przez p. ministra komunikacji, iż dzienni roboty, pracujący w warsztatach kolejowych, którzy przeszli na kolei bez przerwy nie mniej nad lat 10, przy wyjściu ze służby, czy to z powodu starości, czy kalectwa, czy też wskutek różnych rozporządzeń administracyjnych, mają prawo do uzyskania jednorazowego wsparcia w stosunku średniego zarobku miesięcznego, pomnożonego przez ilość przesłużonych lat. Mnożnik jednakże nie może przewyższać liczby 12, czyli że robotnik nie może otrzymać większej zapomogi nad roczny swój zarobek, chociażby przesłużył na kolei więcej niż 12 lat. Rozporządzenie niniejsze stosuje się wyłącznie tylko do kolei skarbowych.

= Czytamy w *Gaz. los.*: „Kantor Banku państwa rozesał tutejszym domom bankowym cyrkularz kancelarii kredytowej ministerjum finansów z d. 23-go lipca r. b., żądający periodycznych sprawozdań o operacjach zagranicznych. Sprawozdania te, które obejmować winny wszystkie bankowe transakcje zagraniczne, składane być mają raz na miesiąc, najpóźniej d. 5-go każdego miesiąca; następnie krótkie streszczenie tych operacji powinny być dostarczane Bankowi cztery razy na miesiąc, d. 1, 8, 16 i 24-go. Wyszczególnić trzeba każdy gatunek waluty (funty, marki i franki) i zamieniać je na ruble metaliczne. Po zebraniu tych wykazów, kancelaria kredytowa wyprowadzać będzie ostateczny rachunek wyplat zagranicą. Wypełnianie formularzy wymagać będzie wiele czasu i niezwyklej bacności w celu ustrzeżenia wykazów od omyłek.”

= Naczelnik zarządu pocztowego warszawskiego podaje do wiadomości, że dla udogodnienia komunikacji pocztowej pomiędzy Warszawą a Smoleńskiem, prócz istniejącej już przesyłki korespondencji prostej oraz rekomendowanej w pociągu nr. 4-ty kolei terespolskiej, wychodzącym o godz. 4-iej m. 6, poczynając od d. 18-go sierpnia, będzie przesyłana korespondencja do Smoleńska jeszcze pociągami nr. 2-gi, wychodzącym z Warszawy o godz. 2-iej m. 20 po południu.

= W 29-iu męskich i 17-tu żeńskich szkołach elementarnych rządowych chrześcijańskich do d. 1-go stycznia r. b. było uczniów i uczennic razem 2,472, odmówiono zaś dla braku miejsca 1,518 dzieciom. W 9-iu szkołach męskich i 6-iu żeńskich wyznania mojżeszowego było uczniów i uczennic 873, odmówiono dla braku miejsca 429 dzieciom. W 29-iu szkołach męskich rzemieślniczo-niedzielnich było uczniów 2,266. Powyższe cyfry dostatecznie stwierdzają brak szkół tego typu, a choć od nowego roku szkolnego przybyło jeszcze 10 szkółek, liczba ta jeszcze jest niedostateczną i wiele dzieci, zwłaszcza ludzi biednych, zostaje bez możności kształcenia się.

= Śmiertelność w miesiącu w zeszłym tygodniu zmniejszyła się, zmarło bowiem 289 osób, czyli o 31 mniej, niżeli w poprzedzającym, a o 17 mniej, niżeli w odpowiednim tygodniu r. z. Największą liczbę ofiar zabrał nieżyt kiszek, mianowicie osób 72, potem suchoty płuc 31, zapalenie płuc 29, uwiąd schyłk. 13, zapal. mózgu 11, zapalenie nerek 2, zapalenie oskrzeli 13, rak 7, choroby serca 10, apopleksja 6 i przymiot 2, z chorób zakaźnych: na ospę zmarło osób 10, na odrę 3, na szkarlatynę 2, na cholere —, na tyfus brzuszny —, na dyfterytys 5, na koklusz 4, na dysenterję 9, na choroby pógowe 2 oraz na inne choroby zakaźne 1; śmierci wypadkowych było 1, samobójstw 1; w 55-iu wypadkach przyczyną zgonu nie wskazano. W tygodniu sprawozdawczym urodziło się dzieci 431, a w tej liczbie 46 z rodziców nieślubnych; noworodków martwych przyszło na świat z małżeństw ślubnych 13, nieślub-

bnych zaś 6; małżeństw zawarto w ubiegłym tygodniu 96.

= Ceny artykułów pierwszej potrzeby, podług wykazu z dnia wczorajszego, zamieszczonego w *Gaz. polic.*, są następujące: chleb razowy 2½ kop., pyłowy 3½ kop., bułki pszenne zwyczajne 7 kop., lepsze 9 kop. za funt; mięso: wołowe 15 kop., cielęce 15, wieprzowe 14 kop. i baranie 12 kop. za funt; drzewo opałowe twarde (dębina, brzezina) 28 rs., miękkie (sosnowe, olchowe) 26 rs. kop. 26 za sześcienny; węgiel kamienny sprzedawany jest po 15 kop. za pud.

= Zeszłego tygodnia przypędzono do Warszawy bydła stepowego sztuk 2239, bydła miejscowego 139, krów dojnych 12, trzody chlewnej 2500, cieląt 375 i owiec 2000; przywieziono zaś mięsa bitego: wołowiny pudów 3103, wieprzowiny 720, baraniny 1495 pudów i cielęciny 273 pudów.

= *Gaz. los.* dowiaduje się, że, celem usunięcia niedogodności przy wnoszeniu opłat miejskich do kasy magistratu, pomocnik prezydenta miasta wypracował projekt etatu, mającego na celu powiększenie składu osobowego kasy, w czego następstwie pobór odbywałby się w sposób, więcej dla publiczności przystępny. W samej rzeczy byłoby pożądanem, aby projekt ten jaknajrychlej mógł być urzeczywistniony.

= W Hanuszyskach odbył się obrzęd zaślubin p. Eugenji Komarówy z Edwardem hr. Ronikierem, synem ś. p. Edwarda, b. marszałka gubernji podolskiej.

= Z literatury.

* Z drukarni St. Niemiery wyszły obecnie: rozprawa p. t. „O naczyniach i sprzętach eucharystycznych”, studjum archeologiczno-liturgiczne ks. Corbleta, przełożone i uzupełnione przez ks. A. Bryczyńskiego, i „Nauka wiary i obyczajów w przykładach” przez Ks. K. R.

= Z teatru i muzyki.

* Repertuar teatrów warszawskich na przyszły tydzień tak się przedstawia:

Teatr Letni (w ogrodzie Saskim).

Dzisiaj: „Zemsta za mur graniczny”; poniedziałek: „Stadla paryskie” i Ostatni grosz; we wtorek: „Mateczka” (pierwszy raz); we środę: „Mateczka”; we czwartek: „Stadla paryskie” i „Bzy kwitną”; w piątek: „Mateczka”; w sobotę: „Faust” (występ pana Brzuszewskiego); w niedzielę: „Mateczka.”

Teatr Nowy (przy ul. Królewskiej).

Dzisiaj: „Piękna Helena”; w poniedziałek: „Weseli spadkobiercy”; we wtorek: „Weseli spadkobiercy”; we środę: „Weseli spadkobiercy”; we czwartek: „Weseli spadkobiercy”; w piątek: „Piękna Helena”; w sobotę: „Champignol mimo woli” (pierwszy raz); w niedzielę: „Champignol mimo woli”.

= Wieczór solistów.

Jutrzejszy koncert orkiestry p. Quasta w Dolinie Szwajcarskiej składać się będzie z czterech części, obejmujących piętnaście numerów.

Oprócz numerów orkiestrowych, popisywać się będą soliści na rozmaitych instrumentach, począwszy od fletu a skończywszy na puzonie.

= Cenny dokument.

Stary pergamin z XVI-go wieku, dotyczący rozgraniczenia dóbr Bychowice i Bychowice, został nabyty od p. Łopuskiego za sumę 3,000 rs.

Dokument ten okazał się nieodzownie potrzebny do procesu, jaki prowadzi p. M. już w ostatniej instancji, w senacie.

= Kanalizacja i wodociągi.

Roboty pomiarowe, w głównych zarysach ukończone już w obrębie miasta, prowadzone będą od jutra na przedmieściach, przyłączonych do Pragi.

Zdejmowanie planów rozpocznie się na Kamionku, poczem jeometrzy biura pomiarów przejdą na pola okoliczne i wielce będą do planu ogólnego obszar w promieniu 1½ wiorsty po za rogatkami.

Roboty kanalizacyjne prowadzone być mają w tygodniu bieżącym w dalszym ciągu na ulicach: Orlej, Solnej, Wolskiej, Sapieżyńskiej, Karolkowej, Długiej i Smoczej w oddziale pierwszym pod kierunkiem inż. Sokala.

W oddziale drugim inż. Krzyżanowskiego budowane będą kanały na ul. Wielkiej (od Świętokrzyskiej do Chmielnej), Wspólnej, Hożej, Żelaznej, Marszałkowskiej, Bagno, Pańskiej, Placu Grzybowski i Świętokrzyskiej.

Cztery tylko linje prowadzone są przez przedsiębiorców, mianowicie: Pańska, Marszałkowska, Orla i Solna, gdy tymczasem wszystkie inne budowane są sposobem gospodarczym.

Przeprowadzenie sieci rur wodociagowych obejmuje na ten tydzień ulice: Rozbrat, Myśliwska, Sienna, Plac Witkowskiego, Towarowa, pod zamkiem (w dalszym ciągu) i połączenia rur z kanałami na rogach:

Żelaznej i Chłodnej, Żelaznej i Pańskiej i Miodowej i Długiej.

Połączenia domów z kanałami prowadzone będą w 30-tu posesjach, instalacje zaś wodne przewidziane są po dwie dziennie.

Jeżeli do tego wykazu dodamy jeszcze budowę osadników, cyfra zajętych przy robotach miejskich robotników obejmuje około 6,000 ludzi.

W ogóle roboty są obecnie w pełnym biegu, skutkiem czego i prace biurowe oraz członków komitetu są znaczne.

Oprócz prac kilku komisji, wyznaczonych na tydzień bieżący, program zapowiada na czwartek posiedzenie komitetu, odwołane w przeszłym tygodniu.

= Ruch budowlany.

Pomimo spóźnionej pory kilku przedsiębiorców jeszcze w sezonie bieżącym przystępuje do układania fundamentów pod nowe domy.

W tym celu są niwelowane place przy ulicach: Wareckiej, Marszałkowskiej i alei Jerozolimskiej.

= Skwer ujazdowski.

W sprawie urządzenia skweru ujazdowskiego zachodzą różnice zdań w łonie komitetu plantacyj miejskich.

Pewna część członków projektuje i nadal pozostawić między linją ogrodzenia skweru i chodnikiem przy alei Ujazdowskiej, szeroką drogę, ocienioną drzewami do jazdy konnej przez całą długość urządzanego skweru.

Druga część proponuje cienistą aleję włączyć do skweru, jako gotowy już zawiązek przyszłych szpalerów, drogę zaś dla jeźdźców wytknąć nieco dalej ku środkowi placu, przez sam skwer, od którego odgradzałyby ją niskie żywopłoty.

= Lecznica roślin.

Ogrodnik, p. St. Wolski, otwiera w Warszawie „lecznicę” roślin pokojowych na wzór istniejących w większych miastach zagranicznych.

Pan W. pracował w jednym z cenniejszych tego rodzaju zakładów w Londynie.

= Źródła zarazy.

Lud wiejski w różnych zakątkach naszego kraju, zwłaszcza tam, gdzie rozwija się przemysł fabryczny a z nim wzrasta element robotniczy, porzuca świtki i sukmany i z upodobaniem stroi się w miejską tandetę, dowiezioną przez handlujących starzyznę z Warszawy, Łodzi i innych miast większych.

W Warszawie z powodu obostrzeń sanitarnych tandeta coraz mniej znajduje odbytu, gdyż należy ją zdezynfekować, co pociąga za sobą pewne koszty, handlarze tedy uliczni odprzedają starzyznę handlarzom prowincjonalnym, którzy znowu, unikając wszelkich zatargów, jakie mogłyby się wydarzyć na kolei przy przewozie tego rodzaju ładunków, wymagających dozoru sanitarnego, wysyłają ją furmankami lub brykami frachtowymi.

Dotychczas żadne obostrzenia nie zmuszają handlarzy do stosowania środków ostrożności przy sprzedawaniu tej starzyzny.

= Kradzieże.

Rachmłowi Tagworowi, zamieszkałemu pod № 5-ym przy placu Witkowskiego, skradziono z szafy w mieszkaniu złoty zegarek damski, bransoletkę złotą i koleżki złote z brylantami i łańcuszek złoty, wartości rs. 150.

= Z okna.

Wczoraj, o godzinie 10-ej zrana, pod № 19-ym przy ul. Miłej z okna 3-go piętra, z mieszkania Abrama Elberga, spadł imbryk z herbata na głowę dwuletniego Aleksandra Tamfila, syna stróża.

Dziecko poniosło silne obrażenia, a zwłaszcza lewej skroni. Pomocy udzielono natychmiastowej.

= Z przestachu.

Na folwarku Chmyszyn pod Nowomińskiem, w czasie burzy zeszłotygodniowej piorun uderzył w stóg siana.

Przechodząca na ten czas żona kupca z Warszawy pani Rabinowiczowa, z powodu przestachu utraciła mowę. Zdaniem lekarzy kalectwo jest nieuleczalne.

= Podrzucenie.

Dnia wczorajszego, o godzinie 6-ej po południu, na schodach domu pod № 9-ym przy ulicy Świętokrzyskiej znaleziono podrzucone niemowlę płci męskiej, mogące mieć około trzech dni.

Odesłano je do domu podrzutek.

+ Ziemianie okolic nowobudowanej drogi bitej Kołbiel-Ostrowy, którym na rzecz tejże szosy wywłaszczono grunty, otrzymali zawiadomienie, iż komisja szacunkowa już rozpoczęła czynności.

+ Poliglotezna opera.

Dzienniki odesskie drwią sobie z dyrekcji teatru łódzkiego, która w Odessie wystawiła „Fausta”.

Najprzód instrumentacja opery miała być dokonana tak, że zaledwie przypominała partyję Gounoda, a w dodatku operę śpiewano w kilku językach.

Rolę Małgorzaty wykonała jakaś śpiewaczka po włosku, rolę Marty druga po polsku, Fausta śpiewał p. Jaroński po włosku, Mifistofelesa znów ktoś po niemiecku.

Sieblem była p. Nowicka.

Teatr był pusty i publiczność bawiła się dobrze, ale

podobnego eksperymentu dzienniki miejscowe nie radzą powtarzać po raz drugi.

+ Internat.

Internat rządowy dla uczniów gimnazjum męskiego w Radomiu jest już urządzony.

Parter przeznaczony został na mieszkanie inspektora gimnazjum i jednego z nauczycieli, oprócz których w internacie mieszkać będą jeszcze trzej pedagogowie.

Obowiązkiem tych ostatnich będzie nieustanny dozór nad zajęciami i zachowaniem się uczniów w internacie.

Pierwsze piętro budynku zajęte na sale do nauki, sale jadalne, kuchnię i spiżarnię.

W salach do nauki poustawiano szafki, z których każda posiada sześć oddzielnych schowanek zamkniętych, a przeznaczonych dla uczniów do składania w nich tornistrów i książek.

Drugie piętro mieści sypialnie i szpital.

W salach sypialnych znajdują się łóżka żelazne i szafy do ubrań i bielizny.

W oficynie urządzono pralnię i mieszkania dla dozorczy gmachu i t. d.

Do internatu, urządanego na 80-ciu uczniów, zapisało się ich już 60.

+ Echa prowincjonalne.

Okręgowy inżynier 2-go okręgu górniczego Królestwa Polskiego ogłasza, że na gruntach włościan wsi Niesioni, w powiecie koneckim, znaleziono warstwę ochry gliniastej, na gruntach zaś włościańskich wsi Nowa Góra, w powiecie opoczyńskim, pokład gliny ogniotrwałej.

Dochód z koncertu radomskiej orkiestry amatorskiej i chóru, urządanego w Ilży na rzecz budowy szpitala, wynosił rs. 238.

Potrzebny jest w najkrótszym czasie wykwalifikowany majster, znający urządzenie maszyn, któryby w więzieniu radomskim mógł kierować robotami arestantów na dwu przedziałach maszynach gremiowych.

Wynagrodzenie wynosi 30 rs. miesięcznie.

Oferty wnosić należy do wydziału wojenno-policyjnego rządu gubernjalnego w Radomiu.

W sądzie okręgowym lubelskim toczyła się sprawa o głośną kradzież sumy przeszło rs. 20,000 w listach zastawnych z kasy ogniotrwałej u p. Edwarda Pohoreckiego z Cichoborza w powiecie hrubieszowskim.

Na ławie oskarżonych zasiadli: 1) b. lokaj u Pohoreckiego, Stanisław Gorgol, oskarżony o to, że za pomocą klucza podrobionego dopuścił się owej kradzieży; 2) Bolesław Kiedrzyński, b. plenipotent w dobach p. Mieczysława Epsteina, a obecnie właściciel majątku Osiny w powiecie błońskim i 3) włościanin Antoni Kroczeński.

Dwaj ostatni oskarżeni zostali o to, że ukrywali papiery, wiedząc, że pochodzą z kradzieży.

Gorgol przyznał się do winy całkowicie, Kroczeński zaś częściowo.

Kiedrzyński został zatrzymany w Warszawie, w chwili, kiedy w kantorze Nelkena zmieniał listy zastawne Pohoreckiego, przed sądem jednakże zaprzeczył udziału swojego w ukrywaniu i nabywaniu skradzionych listów zastawnych.

Sąd Kiedrzyńskiego uwolnił od oskarżenia, Gorgola zaś skazał na 2½ lat do rot aresztanckich, a Kroczeńskiego na 1½ roku więzienia.

Gubernator siedlecki ogłosił, że komisja sanitarna wykonawcza ma prawo żądać usunięcia się mieszkańców z takich domów, przy których niema ustępów.

Względem opornych stosowany będzie art. 6-y instrukcji dla tej komisji, na mocy którego domy niehygieniczne urządzone, mogą ulec rozbiórce.

Tego rodzaju sprawa wszczęta przeciw właścicielom domów w Siedlcach: Altmanowi i Topoli, którzy nie zastosowali się do rozporządzenia władzy sanitarnej miejskiej; ukaranie ich ma być przykładem dla innych.

+ Echa łódzkie.

Korespondent nasz pod d. 25-ym b. m. pisze:

„Do korespondencji z d. 22-go b. m. wkradła się pomyłka, a mianowicie: nie w „Grand-hotelu”, lecz w „Central-hotelu” przy ulicy Południowej, poddano dezynfekcji d. 21-go b. m. 28 osób przybyłych z gubernji kijowskiej.

P. poliemiaster m. Łodzi w tych dniach dopełnił obowiązków oględzin wszystkich jatek oraz targowisk tutejszych i nakazał, ażeby miejsca te były utrzymywane czysto i jaknajczęściej dezynfekowane.

Po pięciodniowych upałach, wczoraj w południe niebo pokryło się czarnymi chmurami, zerwała się burza poprzedzona gwałtowną wichurą i spadł deszcz ulewny.

Orkan trwał blisko pół godziny i zrzucił wiele szkód w mieście.

Prócz zerwania mnóstwa szyldów i pokrycia z dachów, wicher wyrwał z korzeniami wiekową topolę z przed jatek przy Nowym rynku, wyrzucił kilkanaście słupów telefonicznych i telegraficznych oraz zla-

nał dwa kominy fabryczne, z których jeden przy fabryce p. Scholtza do połowy został zniszczony.

Na szczęście wypadku z ludźmi nie było.

Wystawiony wczoraj na benefit panny Anieli Wyrwiczówny „Honor” ściągął do teatru Letniego liczy zastęp widzów.

Benefisantkę, która grała rolę Aliny, obdarzono wiatami.

„Honor” ujrzelśmy prawie w zupełnie nowej obsadzie, a gdyby nie kilka ról, które powierzono siłom niewłaściwym, wykonanie sztuki niechy nie pozostałoby do życzenia.

Najhucniej oklaskiwany był i zupełnie zasłużenie, p. Kopczewski w roli Roberta, oraz pp.: Trapszo (stary Heineke), Dobrzański (Saarberg), Staszkowski (Milingh), panie: Siedlecka i Bartoszewska.

We środę w domu Schmidke'go przy ul. Nowopolskiej, w mieszkaniu stróża policja tutejsza wykryła zwłoki dziecka, nie pochowane od piątku.

Jednocześnie znaleziono niemowlę wynędzniałe i bardzo chore.

Jak się okazało, stróż przyjmował dzieci „na garnuszek”.

Na wielkie wyścigi cyklistów tutejszych mają przybyć przedstawiciele klubów w Frankfurcie nad Menem, Mannheimie, Wiedniu, Berlinie i in.

Długość toru cyklistów w Helenowie wynosi 400 metrów, szerokość zaś 5-80 metra.

Stawki i kauce wynoszą: w wyścigach: 1-ym, 4-ym i 9-ym po rs. 3; w wyścigach zaś: 2-im, 3-im, 6-ym, 7-ym i 8-ym po rs. 5.

Jeżeli do biegu stanie dwóch jeźdźców, wydana będzie tylko druga nagroda.

Z inicjatywy panny Reginy B., córki właściciela Inowłódza nad Pilicą, grono łódzian, bawiących tam na letniem mieszkaniu, urządziło teatr amatorski na korzyść biednych pobliskiego miasteczka.

Scenę zaimprovizowano na werendzie, która zwykle służy letnikom do zabaw.

Na przedstawienie wybrano dwie jednoaktówki: „Tatusz pozwolił” i „Na wędkę”.

W wykonaniu tych komedijek brały udział panny: Regina B., Kl., Baum. z Łodzi i Gold. z Warszawy, oraz pp.: B., F. i L.

Z pobliskiego nam miasteczka, Szadku, donoszą, że onegdaj nawiedzone ono zostało przez pożar.

Zgorzało kilkanaście domostw i zabudowań przy ul. Warszawskiej.

Na dzisiejszym targu w Łodzi płacono za korzec pszenicy rs. 6, żyta rs. 4, jęczmienia od rs. 3 kop. 60 do rs. 3 kop. 75, owsa rs. 3 i kartofli od rs. 1 kop. 30 do rs. 1 kop. 40.”

+ Echa radomskie.

Z Radomia korespondent nasz pisze: „Zarząd kolei dąbrowskiej z polecenia departamentu kolejowego zorganizował komisję sanitarną, która na odbytem niedawno posiedzeniu zarządziła pewne środki zapobiegawcze na wypadek mogącej wybuchnąć epidemii cholery.

W każdym pociągu pasażerskim w brygadzie konduktorskiej winien znajdować się felczer z lekami.

Wagony sanitarne nie będą przyczepiane do pociągów, lecz rozstawione na stacjach: Garbatka, Bzin, Zagnańsk, Chęciny, Jędrzejów, Sędziszów, Wolbrom, Strzemieszyce, Końskie, Ostrowiec.

Komunikacja bezpośrednia pomiędzy Kielcami a Warszawą nie będzie przerywana.

Sport kołowy rozwijał się w Radomiu, liczba bowiem „sprężystych” sięga już stu.

Czynią się też starania o uzyskanie pozwolenia na zawiązanie w Radomiu klubu cyklistów.

+ Echa lubartowskie.

Kronika lubartowska ma znów do zanotowania zbrodnię, której w tych dniach we wsi Nowa Wieś, w gminie Serniki, dopuścił się włościanin, Franciszek Tkaczyk.

Zbrodniarz, palając zemstą do brata swojego, Jana, za przegrany proces o pół morgi gruntu, upatrzywszy chwilę, kiedy w mieszkaniu jego gotował się obiad, wysypał do garnka z kaszą sporą dozę arszeniku.

Gdy rodzina Jana, złożona z 6-in osób, zaczęła spożywać kaszę, uczuła niesmak, lecz sądząc, iż powodem jest zły gatunek kaszy, zaprawiła ją mlekiem.

W kilka minut po spożyciu zatrutego jada nieszcześliwi dostali okropnych boleści, tak, iż wijąc się po ziemi wzywali ratunku.

Wzywany natychmiast lekarz uratował od śmierci pięć osób, jedna umarła.

Zbrodniarza Tkaczyka, który na śledztwie do winy się przyznał, oraz żyda Jankla Zwajgenbauma z Ostrowa, w gub. siedleckiej, który sprzedawał arszenik, osadzono w tutejszym areszcie.

Przy dokonanej w mieszkaniu Zwajgenbauma rewizji, prócz arszeniku, znaleziono wiele innych ingrediencji trujących.

+ Emigracja.

Z Kowna pisze nasz korespondent:

„Emigracja żydów do Ameryki wzrosła u nas ostatnimi czasy bardzo znacznie.

Wśród wychodźców jest sporo nie tylko kawalerów, lecz i ludzi starszych wiekiem a familijnych.

Wielu z nich puszcza się w drogę z rodzinami.

Emigracja izraelici przeważnie średnio zamożni, zwłaszcza z tych miasteczek, w których powstały sklepy chrześcijańskie.

Kierują się emigranci do Ameryki nie *via* Niemcy, lecz przez Libawę udają się do portów angielskich lub francuskich.

Dokąd jadą?

Określić trudno; większość jednak udaje się do miast Ameryki północnej.

Do Argentyny jedzie z naszych stron mniej, niż poprzednio.

W przeciągu maja i czerwca wielu izraelitów wyruszyło ztąd do Chicago dla szukania tam zarobku na wystawie.

Podobno większość emigrantów-izraelitów znajduje w Chicago bardzo korzystną zajęcie, dzięki poparciu swych zamożnych a bardzo wpływowych współwyznawców amerykańskich.

Niektórzy z tych świeżych wychodźców przez czas stosunkowo krótki zarobili tyle, iż znaczne sumy przysłali pozostałym w kraju rodzinom.

Część pewna emigrantów-żydów zabrała już do Chicago i swe rodziny.”

+ Echa odeskie.

Korespondent nasz pisze:

„Trzęsienie ziemi, które nawiedziło Odesę d. 17-go b. m. o godz. 4 m. 40, nie było ani lekkim, ani też nie ograniczyło się na samej Odesie.

Z korespondencyj, które do nas dochodzą, dowiadujemy się, że cała przestrzeń od Bałty do Kiszyniewa, a od Nikolajewa do Odesy, uczuła wstrząśnienie.

Jeżeli można wierzyć zegarkom korespondentów, to trzęsienie ziemi zaczęło iść od strony Bałty przez Odesę do Kiszyniewa.

Piszą bowiem, że w Balcie było o godz. 4 m. 35, w Odesie o 4 m. 40, a w Kiszyniewie o 4 m. 45.

U nas trzęsienie ziemi zdarzyło się przy zupełnie spokojnem i pogodnem powietrzu.

Oba ruchy ziemi od północy ku południowi mogły trwać 3—4 sekund, a może i więcej.

W pokojach łamane się ściany a potem sypanie się piasku najdokładniej było słyszane, a na stołach lampy i inne przedmioty poruszyły się i wydały właściwy dźwięk; silnie zakolysały się i lampy wiszące.

Budowle wyżej położone lub też wyższe były w niebezpieczeństwie.

Strażak, stojący na wieży, upadł, gdy grunt pod nim bujać się zaczął.

W wielu sklepach oraz aptekach wazony i butelki pospadały z półek.

W domach panika do tego stopnia zapanowała, iż mieszkańcy chcieli wyskakiwać z okien, w przekonaniu, że dom się wali.

Dużo osób, drzemiących po obiedzie, pospadało z miejsc spoczynku.

Ci, co byli na wodzie lub w drodze, nie czuli, leżący lub stojący najwięcej.

Ostatnie trzęsienie ziemi w Odesie zdarzyło się w d. 26-ym listopada 1824-go r., lecz nie było tak silne, jak obecnie.

Najbliższą nowością w repertuarze komedjowym ma być „Flirt”, komedia konkursowa Kurjera warszawskiego.”

+ Pożar Kozienic.

W nocy d. 14-go b. m. w Kozienicach na przedmieściu Wójtostwo wybuchł groźny pożar w domu Perli Helemer i spadkobierców Chai Ejzenman.

Ogień wybuchł w domu kołodzieja Teodora Piwońskiego i rozszerzył się tak prędko, że mimo ratunku, pożaru zlokalizować nie zdołano.

W przeciągu kilku godzin zgorzało 60 budynków, należących do starozakonnych oraz do p. Wonlar Larskiego, właściciela majoratu Kozienice.

Spalone budynki były ubezpieczone na rs. 11,160; straty w ruchomościach wynoszą przeszło rs. 5,000.

Akcją ratunkową kierowali pp.: Józef Gardecki i Franciszek Lega.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 30-go sierpnia zarząd warszawskiej gminy starozakonnych przyjmować będzie podania od osób, ubiegających się o pozyskanie wsparcia: 1) z zapisu sukcesorów Szymona Wierszala rs. 50 na wsparcie dla rodziców, których dzieci uczęszczają do szkół miejscowych, i rs. 30 dla panny, wychodzącej za mąż; 2) z legatu Mojżesza Perkowicza rs. 50 dla ubogich krewnych jego.

— D. 31-go sierpnia odbędzie się w osadzie Pławnie, powiatu noworadomskiego, wystawa koni włościańskich roboczych i zrzebiat, urządzona przez zarząd stadniny rządowej jawoskiej.

— D. 31-go sierpnia rozpoczną się lekcje w szkole realnej sześcioklasowej J. Pankiewicza przy ulicy Złotej pod № 30-m.

— D. 31-go sierpnia, o godz. 8½ zrana, członkowie komisji owocowej Towarzystwa ogrodniczego wyjadą koleją nadwileśką do Otwocka dla zwiedzenia plantacji owocowych p. Kurta. Będzie to druga w r. b. wycieczka pomologiczna tegoż Towarzystwa.

— D. 31-go sierpnia, w magistracie m. Rypina, odbędzie się licytacja na trzyletnią dzierżawę dochodu kasy miejskiej rypińskiej z opłat targowych i jarmarcznych od rs. 410 kop. 50 rocznie; wadium rs. 123 kop. 15.

— D. 31-go sierpnia, w magistracie m. Łowicza, odbędzie się licytacja na trzyletnią dzierżawę dochodu kasy miejskiej łowickiej z łaźni żydowskiej i mykwy od rs. 571 kop. 35 rocznie; wadium rs. 58.

ZE ŚWIATA.

× **Kobiety w parlamencie.** W jednym z ostatnich numerów *La vie contemporaine* Julusz Simon ze zwykłą swadą omawia sprawę udziału kobiet w pracach parlamentarnych. Między innemi pisze znakomity feljtonista francuski: „Niejedna z tych pań byłaby w sali sejmowej niczem innem, jak tylko aktorką podczas przedstawienia. Kobiety szukałyby w parlamencie powodzenia lub reklamy. Starają się o ministerjum, tak, jak obecnie starają się o kolję brylantową lub willej podmiejską. Z argumentami krasomówczami łącząby argumenty pięknych oczu. Posłowie rodzaju żeńskiego widziałyby, iż wziętość ich i wpływy zmniejszają się z latami, w miarę wzrostu ich doświadczenia. Mielibyśmy kostjmy interpelacji, kostjmy pierwszych posiedzeń, kostjmy przesilen ministerjalnych itp. Z mównicy coraz częściej dawałyby się słyszeć pieprzne żarciki. Przypuszczam, iż flirt i miłość uprawiano by tylko w *coulouirach*. Przypuszczam również, iż podczas posiedzeń wszystkie damy byłyby skromne, jako dziewice, obdarzone zaufaniem ludu.” Nie zbyt więc ponętnie maluje Simon kobiety w parlamencie.

× **Spóźniona kuratela.** Jeden z najpopularniejszych w Paryżu sportsmenów, książę Sagan Bozon de Talleyrand Périgord, na zasadzie wyroku sądowego wzięty został pod kuratelę. Szczegółem niezwykłym w tym razie jest, iż książę liczy już 62-gi rok zabawnie spędzanego żywota. Pomimo tak podeszłego wieku, książę Sagan, żonaty z baronówną Seillière, należy do przedstawicieli paryskiego *high-life'u*, znanego szczególnie w kołach półświatka. W ostatnich czasach olbrzymi majątek książęa topnieć zaczął tak szybko w rękach 60-letniego utracjusza, iż na żądanie rodziny sąd postanowił wziąć księcia pod kuratelę.

× **Taksa pocałunku.** Trybunał w Gdańsku wydał świeży wyrok w dość niezwykłej sprawie o pocałunek. Mąż powraca do domu w chwili, gdy jeden z przyjaciół domu całuje żonę. Mąż nie wyzywa gacha na pojedynek, lecz wytacza mu sprawę sądową o... odszkodowanie. Trybunał, uwzględniając prośbę powoda, skazał pozwanego na 50 marek kary.

× **Mantegazza i Zola o cyklu.** Znakomity fizjolog i antropolog włoski, Mantegazza, należy do bardzo żarliwych zwolenników bicykla. „Bicykl—pisze uczony ten—jest tryumfem umysłu ludzkiego nad ważkością materji. Dwa koła, zaledwie dotykające ziemi, pędzą, jakby miały skrzydła u osi. Jeździec posuwa się naprzód z zawrotną szybkością, a nie czuje pod sobą drgań smaganego, biczem pobudzanego do galopu zwierzęcia. Bicykl—to cudo równowagi, lekkości, prostoty w budowie, elegancji. Jeździec na welocypedzie—to Merkury, smartwychstały z grobu legend helleńskich”. Zola w ostatnich czasach stał się również gorliwym zwolennikiem welocypedu. Na ostatniem posiedzeniu klubu gimnastyków francuskich przemawiał twórca „Rougeon Macquartów” i rzekł, między innemi, co następuje: „Jestem dotychczas bardzo miernym jeźdźcem; jestem uczniem, który studjuje pilnie. Jednak za wielki zaszczyt poczytuję sobie, żeście mnie obdarzyli tytułem członka honorowego waszego stowarzyszenia. Wierzę w przyszłość bicykla i sportu cyklowego. Będzie was, moi panowie, niezadługo, jak piasku w morzu.”

× **Gra w ostrygi.** We francuskich miejscach kąpielowych, gdzie niema wyścigów ani klubu karcianego, młodzieńcy z zapalem grywają w... ostrygi i przegrywają nawet znaczne sumy. Gra jest bardzo nieskomplikowana, a pozwolić sobie na nią może każdy posiadacz świeżych, oczywiście, ostryg. Ilu graczy—tyle ostryg. Każdy z graczy kładzie przed sobą swoją ostrygę, przy niej wyższą lub niższą stawkę i—czeka, dopóki ostryga nie „ziewnie”, t. j. nie otworzy skorupki. Ostryga, która pierwsza się otwiera, wygrywa wszystkie pozostałe stawki. Zdarza się często, iż nim ostrygi „ziewną” zaczęła, naziewają się gracze dowoli. No, ale każdy sport ma swoje jakieś „ale”...

× **Bruk korkowy.** Po bruku kamiennym, żelaznym, asfaltowym, betonowym, drewnianym przychodzi kolej na bruk korkowy. Próby, dokonywane w Anglii, dały podobno dobre rezultaty. Technicy angielscy nazywają „cork-pavement” masę z korka tłuczonego, połączoną z substancjami smołowymi. Z przygotowanej w pewien sposób masy robione są cegiełki, które układane są na odpowiednim fundamencie i zalewane asfaltem cementowym. Podobno jazda na takim bruku jest bardzo cicha, konie na bruku korkowym nie ślizgają się, gdyż powierzchnia cegiełek jest chropowata. Koszty bruku korkowego nie przenoszą

podobno ceny bruku drewnianego. Jeżeli nowy rodzaj bruku wykaże pożądaną trwałość, korek może w przyszłości wyrugować z ulicy wszelkie rodzaje asfaltu, żelaza, betonu i drzewa.

× **Specjalne pismo.** W Londynie zaczęło wychodzić pismo wyłącznie dla służących. Dziennik ten p. t. *The servants Own Paper* zamieszcza powieści, romanse, anegdoty z życia służących, spostrzeżenia i wskazówki specjalne, dział informacyjny, obejmujący poszukiwania służby i zapotrzebowania służących, wreszcie obfity dział ogłoszeń.

× **Całą gminę, kto chce, może nabyć na licytacji.** Rzecz dzieje się w Sardinii, gdzie cała gmina Gatelli, której obywatele nie zapłacili podatków państwowych, ma być sprzedana za dni kilka z subhastacji. Akty sprawy subhastacyjnej, złożone w prefekturze w Serrari, obejmują 300 stron *in folio*, zapisanych od deski do deski. Mieszkańcy gminy, zrujnowani przez nieurodzące paroletnie, od dwóch lat nie wnoszą do kas państwowych należnych podatków. Pomimo to należność jest tak mała, iż za parę tysięcy lirów nabyć można gminę, obejmującą parę mil kwadratowych przestrzeni.

× **Dentystyka w Afryce.** Wychodzące w Brukseli pismo *Mouvement géographique* podaje charakterystyczne szczegóły, dotyczące sposobów pielęgnowania zębów przez mieszkańców Konga. W Ebanza wstydem jest dla kobiety mieć zęby białe, dobre to, jak powiadała tuziemcy, dla Europejczyka i psa, ale czarnym przystoją zęby ciemne. To też murzynki farbują je na czerwono lub niebiesko, niektóre elegantki dziurawią je i wprawiają w otwory paciorki różnobarwne. Kobiety plemienia bangolaców pilują przednie zęby, tak, iż sterczą one w szczękach w oddaleniu co najmniej czterech milimetrów jeden od drugiego. Mężczyźni zwyczajnie tego nie uprawiają, gdyż mają zęby z natury zaostrome, niby dzikie zwierzęta. U bacongów szanujący się obywatel wybija sobie dwa przednie zęby w dolnej szczękę. Mabalasowie wyrwywają wszystkie zęby, z wyjątkiem czterech górnych i przedziurawiają wargi, przez które przewlekają kawałki szkła lub rybie kości kręgowce.

BANKI MYDLANE.

Roztropna mama.

— Zosiu, czy mama pozwala ci czytać romanse francuskie?

— Pozwala. Tylko miejsca nieprzyzwoite zakreśla czerwonym ołówkiem i...

— I?...

— Opuzczam najsumienniej...

— Miejsca zakreślone?

— Ach, nie. Miejsca niezakreślone...

*

Także argument.

Na Saskiej Kępie ludek tańczy pod gołem niebem.

Po skończonym walcu muzykant podchodzi z nutami do jakiegoś grubego jegomości, stojącego na uboczu.

— Ależ ja nie tańczyłem! — broni się jegomość.

— To nic — odpowiada grajek — pan dobrodziej się poci...

*

Straszną historją.

Donnę Klarę di Caldare
Dwóch wielbiło naraz grandów.
Jeden zwie się Don Rodrygo,
A Don Pedro drugi zwie się.
Gdy mrok nocy padł na ziemię
I godzina szara przyszła,
Donna Klara wraz z grandami
Spaceruje po ulicy,
Jeden trzyma ją pod prawe,
Drugi zaś pod lewe ramię.
Po spacerze romantycznym
Donnę Klarę do domu wiodą,
Dwaj grandowie rozkochani,
I żegnają Klarę czule,
Pożegnania cedząc słowa.
Z czasem jednak wąż zazdrości
Wstąpił w serca grandów czułych.
„Tak już dalej być nie może —
Rzecz kiedyś Don Rodrygo —
Kocham Klarę, a i ona
Serca afekt do mnie czuje.
Gdy idziemy na przechadzkę,
Zawsze oko na mnie zwraca,
Zawsze darzy mnie spojrzeniem
Najgorętszem, najlaskawszem...”
„O, Rodrygo! Jesteś w błędzie! —
Zapalczywy Pedro woła —
Nie na ciebie, ale na mnie
Rzuca Klara wdzięcznym okiem,
Gdy chadzamy na przechadzkę
W przedwieczornej, cichej porze.”
Pocubili się grandowie,
Na podmiejską łąkę idą
I, dobywszy ostrych mieczów,
W pojedynku walczą krwawym.
Ostrze miecza Don Rodrygo
W serce Pedra po rękę się
Wsadził; miecz swój zaś Don Pedro
Rodrygowi wsadził w serce.
Tak rycerze obaj padli
W pojedynku tym okrutnym.

Donno Klaro! Czyżbyś sobie
Ty igraszkę wciąż czyniła
Z serc dwóch grandów rozkochanych?
Któryż z grandów prawdę mówił?

Na którego oko twoje
Na przechadzkach tyś zwracała?
Ach, niestety, dwaj grandowie
Mieli rację. Każdy Klary
Pięknej cieszył się spojrzeniem,
Bo... przecudna Donna Klara
Zezowała na dwie strony...

Wspomnienia o Maupassant'cie.

II.

Wbrew twierdzeniu Bourget'a, Maupassant, według własnych słów jego, nigdy nie udał się na spoczynek, dopóki nie wynotował sobie ważniejszych wydarzeń dnia ubiegłego. Ale nigdy przed zaczęciem powieści nie spisywał sobie całkowitego jej planu. W pełnej melancholji swojej książce p. t. „Sur l'eau” Gwido określa sam siebie, jak następuje:

„Noszę w sobie samym ten drugi wzrok, który stanowi zarazem siłę i słabość pisarza. Piszę dlatego, iż rozumiem wszystko, co się w danej chwili dzieje w obrazach, snujących mi się po mózgu w momencie pisania. Boli mnie, że wszystkiego, co dostrzegam, nie mogę wypróbować i sprawdzić, lecz poprzestawać muszę na rozpatrywaniu wszystkiego w samym sobie, w zwierciadle własnej mojej myśli.”

Patrząc na Maupassanta, niktby nie przypuścił, aby był zdolnym do takich refleksyj. Śmiał się Gwido bardzo rzadko, a gdy śmiał się, sprawiał wrażenie, iż czyni swym śmiechem ustępstwo ze swojej gruntownej znajomości życia, które, według słów Maupassanta, wcale śmiesznem nie jest. Mówił Gwido mało i jakby z niechęcenia, z wyjątkiem ostatnich chwil życia, gdy stał się niemal gadatliwym, i w momentach, wolnych od obłędu, kosztownie bawił się kosztem swoich znajomych. Prócz tego, czuł Maupassant niewypowiedziany wstręt do listów, a ztąd korespondencja jego, pozostała w papierach po śmierci, bardzo niewiele daje materiału do spostrzeżeń. W stosunku do kobiet, był autor „Bel ami” bardzo zmienny już od lat młodzieńczych. „Bywają dni — pisał kiedyś sam o sobie — gdy doświadczam takiego strachu na widok tego, co mnie otacza, iż pragnę śmierci. Kiedy indziej znowu zadowolam się otoczeniem mojem bezkrytycznie, jak zwierzę.” W życiu był Maupassant czysty i skromny. Jedynymi może, wyjątkami z fantazji scenami jego powieści, są opisy nocnych orgii.

Maupassant w pierwszych latach swojej działalności literackiej poznał świat dziennikarski, gdy wstąpił, jako stały współpracownik, do *Gil Blasa*. Ze wspomnień dziennikarskich zrodził się typ „Bel ami”, w którym pod względem fizycznego wyglądu sportretował Gwido rodzzonego swego brata. W tym ostatnim romanse Maupassant pozwolił sobie na okrutną przyjemność skreślenia sylwetek dwóch kobiet, które najżywszymi wspomnieniami wypełniły zaranie jego młodości.

Powieść „Une Vie” jest wiernie wzięta z rzeczywistości historją kobiety, znanej Gwidonowi z bliska. Z wyjątkiem tragicznego końca, wszystko aż do najdrobniejszych szczegółów tła wzięte było z natury.

Z czasem talent Maupassanta szlachetniał. Wraz z cierpieniem wstąpiła w duszę poety uczuciowość wielka. Pierwsze symptomy choroby datują się z dawien dawna. Niesłuchanie nerwowe usposobienie odziedziczył Maupassant prawdopodobnie po matce, która przeżyła obu swych synów, choć od lat dawnych na rozstrój nerwowy cierpiała. „Pragnę pisać za dobrze i za pięknie — mawiał o sobie twórca „Banki mydlanej” — i to mnie zabija”. Choroba nie byłaby pewnie tak szybko postąpiła, gdyby Maupassant był pisywał mniej. W ciągu 15-tu lat napisał 27 tomów, a w każdy z nich włożył cząstkę swej duszy. W miarę postępu choroby szukał Gwido ratunku we włóczędce. Porzucił Paryż i przeniósł się do Cannes. Tu zastosował do siebie metodę obserwacyjną, której używał do poznawania otaczającego go świata. Ze wzrastającym przerażeniem widział, że choroba postępuje, i rozwój jej powolny, lecz nieubłagany systematyczny opisywał z najdrobniejszymi szczegółami.

Znikła wesoła ironja, która była cechą i błogosławieństwem dzieł Maupassanta. Przyszła hypochondrja. Oto, jak charakteryzuje siebie w tym czasie poeta w noweli „Qui Sait”:

„Żyłem w samotności... Krepowała mnie straszliwie obecność ludzi... Nie chcę uciekać od towarzystwa, od zabaw, rozmów i biesiad z przyjaciółmi; ale gdy zbyt długo z nimi obcuje, nużą mnie, denerwują. Czuję potrzebę samotności i odetchnięcia po morderczym zmęczeniu wyimaginowaniami światowemi. A tak wielką jest we mnie ta potrzeba samotności, iż wprawia mnie w rozdrażnienie nawet obecność człowieka, śpiącego pod jednym ze mną dachem...” Widocznie miał Maupassant towarzyszy, ale nie miał ani jednego przyjaciela...

Umiął Gwido myśleć o swoich interesach i znaczne z dzieł swoich ciągnął zyski. Wiecznie prowadził wojnę z monopolem firmy Hachetta, z którą raz omal nie doszło do sprawy sądowej. Po za tem niesprawiedliwym byłby zarzut, iż pisywał tylko dla pieniędzy. Potrzebował zresztą wiele, bo był wzorowym synem i bratem. Śmierć brata pograżyła go na długo w niemej boleści. Gdy ochłonał, po mistrzowsku skreślił swoje bolesne wrażenia w „Sur l'eau”.

W ostatnich chwilach życia, targany już śmiertelnym rozstrojem nerwowym, wpadł Maupassant w manję wielkości i otoczenie swoje urządził na sposób, praktykowany w domach arystokratycznych. Gdy chorego odwiedzali znajomi, lokaj Gwidona miał rozkaz odprawiać ich słowy: „Pan margrabia nie przyjmuje; pan margrabia niebawem wróci”. A salony arystokratyczne znał Maupassant bardzo dobrze i w „Notre coeur” wspaniale przeciwstawił naiwną miłość dziewczynki z ludu suchej i bezdusznej miłości kokietki światowej.

W romanse wymienionym niektórzy upatrywali historję ostatniej miłości, która jaśniejszym promieniem zabłysła w gasnącem życiu Maupassanta. Domniemanie nie jest oparte na prawdzie. Faktem jest, iż Maupassant nie odczuwał namiętniejszych porывów miłości, bo chroniła go od tego chorobliwie rozwinięta spostrzegawczość i niezwykła nieufność do ludzi. Niema kobiety, któraby mogła powiedzieć o sobie, iż doprowadziła Gwidona do utraty panowania nad sobą.

Traktował miłość tak, jak to wypowiedział był w nowelce „Na statku”: uważał ją za ośłodę życia, ale gdy silniejsza namiętność miała go opanować całego, uciekał. Nigdy, przynigdy — mawiał — mężczyzna nie powinien chadzać w jarzmie kobiety.

Był czas, mianowicie na krótko przed usiłowaniami samobójstwa, że Maupassant zagłębił się w mistycyzmie. Po napisaniu powieści „Horla”, która tak silnie zaniepokoiła przyjaciół poety, uciekł do Cannes i tam całymi dniami oddawał się czytaniu „O naśladowaniu Chrystusa”. Znekane nerwami ciało przemogło siłę ducha i oto nieszczęśliwy zakończył w szpitalu dla obłąkanych żywot, którego przecież nie zmarnował.

(X)

Nekrologja.

† Ś. p. Michalina z Trzcickich V. EHRENKREUTZ,

córka ś. p. Symforjana i Józefy z Chorkowskich, obywateli ziemskich z Łęczyckiego, żona b. dyrektora fabryki cukru, po długich i ciężkich cierpieniach, a które znosiła z całą rezygnacją, opatrzona św. Sakramentami na drogę wieczności, zakończyła bogobojny żywot w 57 roku swego życia, zasypiając pełną spokoju w Panu. Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Michaliny odbędzie się w kościele parafjalnym Narodzenia N. M. P. na Lesznie, w dniu 28 b. m., to jest w poniedziałek, o godz. 11-iej przed poł., po skończeniu którego nastąpi przewiezienie zwłok do grobu rodzinnego na Powązki. Na te smutne obrzędy pozostały w ciężkim żalu mąż wraz z braćmi i wychowanką, po stracie nigdy niezapomianej żony i siostry, zaprasza rodzinę, krewnych, przyjaciół i znajomych.

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą. 2—3560

B. P.

DAWID GINSBERG,

kupiec i obywatel os. Sosnowice, po krótkich cierpieniach, zmarł dnia 23-go b. m. w Johanisbadzie, przeżywszy lat 60, o czem w ciężkim żalu pozostali: żona, córki, synowie, zięć, bracia i siostry zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych.

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 27-go b. m., o godz. 10-iej zrana, w Katowicach (górny Szlask), z dworca kolei na ementarz wyznania mojżeszowego. 3—3544

† W poniedziałek, dnia 28-go b. m., o godzinie 10-iej zrana, w kościele powązkowskim, jako w rocznicę śmierci

ś. p. Lucyny z Bojanowiczów Widulińskiej, odbędzie się nabożeństwo żałobne, na które pozostali w smutku: mąż, matka i rodzeństwo zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. 2—3476

W dniu 28-ym b. m., o godz. 10-iej zrana, w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój duszy

ADOLFA PILISCHA,

fabrykanta obuwia w Warszawie, zmarłego w 60-ym roku życia, w dniu 26-ym lipca r. b., po przyjęciu NN. Sakramentów, w Wiedniu. Na nabożeństwo to pozostała w smutku wdowa wraz z dziećmi zaprasza znajomych i przyjaciół zmarłego. —3470

+ Za spókoj duszy

ś. p. Antoniego Zdzisława Fijałkowskiego,

nigdy nieodżałowanego i przedwcześnie zmarłego w Warszawie dnia 26-go sierpnia 1891 r., odbyło się w drugą bolesną rocznicę zgonu, w Krakowie w kościele Karmelitów na Piaskach nabożeństwo żałobne w obecności przyjaciół zmarłego i ich rodziny. —3565—

Żarząd Towarzystwa osad rolnych podaje do wiadomości, że w dniu 30 sierpnia r. b., we środę, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spókoj duszy ś. p. księdza

Władysława Rutkowskiego

i jego familji, dobrodzieja zakładu studziennickiego. —1050

Wszystkim znajomym, kolegom z Warszawy i Skierniewic, którzy na własnych barkach ponieśli drogę mi szczytki, składam serdeczne „Bóg zapłać”.

Józefa z Wastkowskich Czajkowska

—3566—

z braćmi.

Z Petersburga.

Now. wr. zdaje sprawę z następnego posiedzenia d. 23-go b. m. komisji zbożowej: „Wnioski, do jakich doszła komisja—pisze Now. wr.—sformułowane zostały w ten sposób, że dla ułatwienia kredytu na zboże koniecznem jest pozwolenie na przechowywanie ziarna na miejscu z powołaniem do tego ziemstw gubernjalnych, które gwarantować będą gatunek i całość zastawu. Główne zasady tego kredytu wyłożone zostały w sposób następujący: rolnicy otrzymują kredyt na 6% rocznie do wylosowania 75% ceny bieżącej zastawu na solo-weksle. Na zastaw może być przyjmowane zboże w snopach lub z obniżeniem wysokości zaliczenia. Włościanie mogą otrzymywać również pożyczki na 6% i w stosunku 75% wartości, lecz pod warunkiem zyspania zbożem do wspólnego składu. Procent pobiera się przy amortyzacji. Wypłata może się odbywać zbożem tam, gdzie ziemstwa uznają to za pożyteczne”.

W dalszym ciągu Now. wr. przytacza tekst odezwy przedstawicieli ziemstw, którzy opracowali całkowity plan operacji, dotyczących zaliczeń na zboże. W dalszym ciągu czytamy:

„Najskuteczniejszym i najradkalniejszym środkiem, dążącym do utrzymania cen na zboże, byłoby pojawienie się na rynkach hurtowego nabywcy, jakim, zdaniem przedstawicieli ziemstw, powinien stać się sam rząd. Ziemstwo i władze gubernjalne mogłyby w danym razie wystąpić w charakterze agentów rządu, odpowiadając za całość nabytego zboża. Środek ten zapobiegłby znacznym stratom, jakie może ponieść i już poniosło państwo w latach nieurodzaju, ponieważ udałoby się utworzyć odpowiednie zapasy. Na korzyść zakupu przez rząd zboża w celu podtrzymania cen oświadczyli się również przedstawiciele ministerjów aparaży, dóbr państwa, dyrektor departamentu kolejowego i inni”.

Na innem miejscu w tej samej gazecie petersburskiej czytamy:

„Jednym z najważniejszych warunków wydawania pożyczek z Banku państwa na zastaw zboża jest umieszczenie zastawu w składzie, który winien być zapieczętowany przez delegatów bankowych i od którego klucze znajdują się: jeden—w rękach właściciela, drugi—w Banku. Zresztą w razach wyjątkowych klucz pozostaje tylko u właściciela z warunkiem wszakże, aby co wieczór oddawany był do przechowania urzędnikowi Banku. Zdaniem naszym ten jeden już warunek robi z przepisu „martwą literę prawa”, wolno bowiem zapytać, gdzie się znajdują takie składy, które mogłyby pomieścić przewyżkę urodzaju tegorocznego. Zresztą nie o same składy rzecz chodzi: aby otrzymać pożyczkę, trzeba, aby urzędnik Banku oglądał zboże, mierzył, pieczętował, słowem i skład i agent Banku powinni być na miejscu. A przecież dotychczas Bank państwa agentów takich nie ma i dopiero ma ich posiadać na zasadzie nowej ustawy. Koniec końców wychodzi, że składów jest mało, a gdzie znów są, tam może nie być urzędnika bankowego. Tymczasem właściciele ziemscy oddawna starają się o wydawanie zaliczeń na zboże, złożone w szpiechlerkach. Ziemianie z gubernij południowo-zachodnich projektują zorganizować oddzielne grupy sąsiadów z zamiarem solidarnego reczenia wszystkich za jednego. Dlaczego nie uczynić zadość tyle słusznemu żądaniu tych rolników i sądzimy, że ministerjum dóbr państwa poprze ich starania. Zaliczenia takie, zdaniem naszym, byłyby najzupełniej należycie zabezpieczone, przeciw za roztrwonienie zastawu oprócz odpowiedzialności cywilnej, grozi jeszcze odpowiedzialność kryminalna i trudno przypuścić, aby liczniejsze grono ziemian zdecydowało się na taki krok, za który grozi siermięga aresztancka.”

Birż. wied. donoszą, iż niezależnie od objazdów p. zarządzającego ministerjum dóbr państwa, A. S. Jermolowa, wydelegowano w objazd r. t. W. W. Kałaczewa. Do objazdów tych dziennik petersburski dorzuca następujący komentarz:

„Oddzielnie od p. zarządzającego dóbr państwa,

A. S. Jermolowa, podróżuje obecnie po Rosji w tych samych niemal celach dyrektor departamentu rolnictwa i przemysłu rolnego r. t. W. W. Kałaczew. Łątwo domyśleć się, że te podróże przyszłego kierownika ministerjum rolnictwa i jego obecnego głównego pomocnika mają bliski związek z projektem przyszłego ministerjum, który ma być wniesiony do rady państwa najpóźniej w r. 1894-ym.”

Z powodu ogłoszenia nowej taryfy na przewóz zboża w ziarnie, maki, kaszy ze wszystkich stacyj kolei do stacyj na granicy austriackiej, a mianowicie: Granicy, Radziwiłłowa wól., Wołoczysk, Ungeny, Reni i Nowosielce—transit zamieszcza *Torg. prom. gaz.* następujące zestawienie opłat obowiązujących na zasadzie nowych i dawnych taryf:

za	200 w.	teraz	33.60	dawniej	46.80
"	500	"	47.10	"	73.80
"	700	"	56.10	"	91.80
"	1000	"	69.60	"	118.00
"	1200	"	78.60	"	128.00
"	1400	"	87.60	"	138.00
"	1600	"	97.60	"	148.00

Wprowadzona obniżka wynosi od 37—41% od ogólnej opłaty przewozowej na przestrzeni od 500—1000 w., 34% na przestrzeni do 1600 w. Wobec wprowadzonych jednocześnie znacznych obniżek taryf przewozowych na kolejach austriackich towary zbożowe będą mogły swobodnie skierować się w tym kierunku.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Niżny Nowogród 26-go sierpnia. (T. Aj. p.)—Wczoraj przyjechał tu minister finansów, a na dworcu powitali go przedstawiciele władzy, miasta i jarmarku. W głównym gmachu jarmarcznym minister przyjmował przedstawicieli stanu kupieckiego i oświadczył obecnym, że Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan Najmiłostwiej zezwolił raczył na urządzenie w r. 1896-ym podczas jarmarku w Niżnym Nowogrodzie wszechrossyjskiej wystawy przemysłowej. Prezes komitetu jarmarcznego prosił p. ministra, aby złożył u stóp Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana wyrażenia uczuć wiernopoddańczych i uniżonej wdzięczności za dowody łaski, jaką Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan okazuje przemysłowi i handlowi przez pobudowanie kolei syberyjskiej, jakoteż przez zezwolenie na otwarcie w Niżnym Nowogrodzie wystawy. Odpowiadając na wynurzenia prezesa komitetu jarmarcznego w przedmiocie wojny celnej z Niemcami, którą to wojnę Rosja i cały stan kupiecki musi mieć na uwadze, p. minister oświadczył, że gdyby wymagania Niemiec miały być wypełnione w całkowitym ich zakresie, wyszłyby tylko na korzyść współzawodników Niemiec i Rosji. Ostatnie wypadki — rzekł minister, mają tę dobrą stronę, że wykazały możność zawarcia na przyszłość takiej umowy, w której interesy handlowe Rosji będą uwzględnione. Następnie minister rozmawiał z zebraniem kupców o warunkach i potrzebach przemysłu. W końcu minister zwiedził jarmark i wieczorem był na obiedzie, danym na jego cześć w głównym gmachu jarmarcznym.

Niżny Nowogród 26-go sierpnia. (Tel. Aj. p.) W mowie powitalnej do kupiectwa jarmarcznego minister finansów oświadczył, że Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan raczył zezwolić na otwarcie w r. 1896-ym w Niżnym Nowogrodzie wystawy wszechrossyjskiej, jakie dotąd odbywały się tylko w stolicach. Do roku 1896-go zbudowaną też będzie znaczna część kolei syberyjskiej, co przyczyni się do powodzenia wystawy. W odpowiedzi na to oświadczenie prezes komitetu jarmarcznego Morozow, w imieniu kupców russkich, prosił o złożenie u stóp Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana, wraz z wyrażeniem bezgranicznych wiernopoddańczych uczuć najgłębszą wdzięczność za Najwyższą łaskę. Na zakończenie z okoliczności wojny celnej p. Morozow powiedział, że „ekonomiczna niezależność od innych krajów nie da się uzyskać bez ciężkich ofiar. Tem chętniej gotowi jesteśmy ponieść te ofiary, że jesteśmy przeświadczeni o pomyślnym rezultacie walki; bogato uposażonej ziemi russkiej i bogato obdarowanemu ludowi russkiemu nie przystoi być daninikami cudzoziemców.” W odpowiedzi minister rzekł: „Bardzo mi jest przyjemnie słyszeć

wypowiedziane przez pana zdanie zgromadzonego tu russkiego stanu kupieckiego o warunkach, jakie obecnie przeżywamy. Chcieliśmy szczerze uniknąć tego, co zaszło i wyraziliśmy życzenie jaknajrychlejszego położenia kresu dla obu stron rujnującego stanu rzeczy, ale gorące pragnienie normalnego toku spraw nie może zapobiedz myśli o przyszłości. Byłoby więcej, niż lekkomyślnie, gdybyśmy dla osiągnięcia spokoju w teraźniejszości, przyjęli zobowiązania, mogące zachwiać siłami produkcyjnymi Rosji. Nie domagamy się od Niemiec żadnych ofiar. Życzenia Rosji streszczają się jedynie w tem, aby jej sąsiad, z którym Rosję wiązą wiekowe stosunki przyjacielskie, traktował nasz przywóz tak samo, jak traktuje przywóz wszystkich krajów świata. Nie żądamy od Niemiec żadnych obniżek taryfowych, którychby już nie były przyznały całemu światu. Gdyby Niemcy mogły dojść do zupełnego zrównania Rosji z innymi krajami za pomocą podwyżki swojej taryfy, to przyjęlibyśmy także i takie rozwiązanie. Równając Rosję ze wszystkimi innymi państwami, Niemcy oczywiście nie mogą wyrządzić swojemu życiu ekonomicznemu żadnego uszczerbku, gdyż wszystko jedno dla nich będzie, czy potrzebny jej produkt będzie przywieziony z Rosji, czy z jakiegokolwiek bądź innego kraju. Żądania Niemiec jednak noszą zupełnie inny charakter. Rosja do ostatnich dni, nie bacząc traktatu handlowego, nigdy nie stosowała do Niemiec cięższych norm celnych, niż te, które przyznawała innym krajom. Rosja zachowywała równą taryfę dla wszystkich. Rząd niemiecki domaga się obniżenia tej dla wszystkich jednakowej taryfy celnej. Tak więc my pragniemy tylko tego jednego, aby Niemcy traktowały nas tak samo, jak wszystkich innych—rząd zaś niemiecki nie poprzestaje na tem i nalega nadto na żądanie obniżenia naszej taryfy, ustanowionej wyłącznie z uwzględnieniem wewnętrznych potrzeb Rosji. Podobne żądania prowadzą kwestję wzajemnych stosunków celnych na tory targu, na tory samowolne i dlatego też, jak przekonywa to, co zaszło, bardzo śliskie. Po za zasadą swobodnego stanowienia przez każde państwo taryf, stosownych do swoich potrzeb wewnętrznych, z jedynym tylko obowiązkowym warunkiem zupełnie jednostajnego stosowania tej taryfy do wszystkich przyjacielskich krajów — nie istnieje żadna inna trwała zasada dla taryf celnych, jako aktów sprawiedliwych stosunków międzynarodowych. Odstąpienie od tej zasady rozbudza antagonizm i może spowodować cały szereg niespodzianek handlowych, między innymi zdarzyć się może, że z obniżek, o które Niemcy się dla siebie dobijają, skorzystają w rzeczywistości w znacznej mierze ich współzawodnicy na rynku russkim. W każdym razie nie podlega wątpliwości, że obecne położenie rzeczy jest dogodnym tylko dla konkurentów Niemiec i Rosji. Ale nie ma z tego bez dobrego. Obecne wypadki wykazały z całą siłą, jak dalece świadomość społeczna w Rosji i w Niemczech pragnie pokoju i spokojności. Jest to niezawodnie w wysokim stopniu pocieszający fakt, a przy jego istnieniu można się spodziewać, że zdrowy rozum odniesie zwycięstwo, zmuszając do wytworzenia zgody na gruncie słusznego poszanowania zobopólnych interesów.”

Petersburg 26-go sierpnia. (Tel. Ajen. półn.)—*Praw. wiestn.* ogłasza, że arcybiskup chersoński Sergiusz został mianowany metropolitą moskiewskim.

Petersburg 26-go sierpnia. (Tel. Aj. półn.)—Na naradzie odbytej przy głównym zarządzie intendencji w przedmiocie zakupywania dla armji żyta bezpośrednio od gospodarzy rolnych, w celu utrzymania cen zboża, uznano za możliwe zakupić na rok 1894-ty podwójną ilość, co uczyni 30 milj. pudów. Główny zarząd intendencji zamierza skutecznie zakup: dla okręgów wojennych: petersburskiego i fiński 3,900,000 pudów, dla wileńskiego 5,800,000 pud., dla warszawskiego 8 milj. pud., dla kijowskiego 5 milj., dla odesskiego 3,200,000 pud., dla moskiewskiego 3,800,000 i dla kazańskiego 600,000 pudów. Przy skutecznianiu zakupu mają być szczególnie miane na względzie te miejscowości, w których ceny najbardziej się będą obniżały.

AMNESTJA.

Paryż 26-go sierpnia. (T. pryw. Kur. W.) — Sowi deputowani przygotowują wniosek udzielenia amnestji Rochefortowi i Dillonowi.

ARESztOWANIE.

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Syn króla Kambodży, Dnongszaer, został tu w dniu dzisiejszym aresztowany i pod strażą dwu policjantów odprowadzony na stację kolei żelaznej, z kąd przez Marsylję odwieziony zostanie do Algieru. (Aj. póln.)

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Dnongszaer, którego rząd francuski polecił wywieść do Algieru, oświadczył gotowość dobrowolnego wyjazdu z Paryża. (Aj. póln.)

HOME-RULE.

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Izba gmin zakończyła wczoraj rozprawy komitetowe nad bilem irlandzkim i uchwaliła go większością 38-iu głosów. Trzecie czytanie odbędzie się w poniedziałek.

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wczoraj zgodnie z uchwałą, powziętą w poniedziałek, przewodniczący izby gmin o godzinie 11-ej w nocy oświadczył, że rozprawy nad sprawozdaniem o bilu irlandzkim są skończone. Nastąpiły trzy głosowania, w których rząd zdobył większość 38-iu głosów. (Aj. póln.)

ZABURZENIA WŁOSKIE.

Rzym 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — W jednej z gospod tutejszych aresztowano czterdziestu anarchistów, którzy zamierzali na ulicach obwołać rewolucję socjalną.

Neapol 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Straty zrządzone przez zaburzenia ostatnich dni wynoszą dwanaście milionów lirów. Ruch interesów rozpoczął się nanowo.

Neapol 26-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Siedmiu policjantów, którzy z okien koszar strzelali do ludu, oddano pod sąd. Dziecko, którego zwłoki obnoszono po ulicach, zginęło od wystrzału z rewolweru.

Medjolan 26-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Anarchiści splądrowali tu wczoraj kilka sklepów, staczając formalną bitwę z wojskiem. Pięćdziesięciu aresztowano.

MISJA DURANDA.

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Emir Afganistanu wysłał do wyjeżdżającego do Kabulu nadzwyczajnego posła rządu indyjskiego, Duranda, pismo, w którym donosi mu o zarządzeniach wydanych dla bezpieczeństwa Duranda i jego towarzyszy. Pismo to cechuje się tonem niezmiernie serdecznym; Durand wyjedzie prawdopodobnie za dwa tygodnie. (Aj. póln.)

BIL SCHERMANA

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Times donosi z Waszyngtonu, że kongres ukończył dzisiaj rozprawy nad bilem Shermana. W poniedziałek nastąpi głosowanie. Znaczna większość za bilem zapewniona.

Waszyngton 26-go sierpnia. (T. pr. K. W.) — Głosowanie kongresu w sprawie zniesienia bilu Shermana nastąpi w poniedziałek.

BURZA.

Praga czeska 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Nad dolinami Elby i Aupy szalała dzisiaj burza z gradem, która powrywała z korzeniem mnóstwo drzew. Drewniane i blaszane dachy wielu fabryk i domów zerwane. W całej okolicy trudno o całe okno.

FILOKSERA.

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Filoksery niszczy całą Szampanję. Zbiór wina w znacznej części przepadł.

WIELKI POŻAR.

Berlin 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — W Gruenbergu (zapewne Zielona Góra na Śląsku,

przyp. red.) spłonęła dzisiejszej nocy fabryka sukna Jankego wraz z przedziałnią. Szkody wynoszą milion marek. Sześciuset robotników straciło pracę.

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Z Rouen donoszą o pożarze wielkiego tartaku Loisel. Straty wynoszą przeszło 3,000,000 franków. (Aj. póln.)

Rzym 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Spłonął tu wczoraj pałac Caffarelli wraz z mieszkaniem audytora papieskiego i posła portugalskiego. Ratunek był spóźniony i niedołężny.

CHOLERA.

Bukareszt 26-go sierpnia. (T. pr. K. War.) — W Braile było nowych dziesięć wypadków cholery, w Gałacu cztery, w Sulinie sześć, w Czernawodzie trzynaście, w Tulczy dwa, w Kalaraszu dwa.

Budapeszt 26-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — W komitacie marmaroskim zaszło 42 nowych wypadków cholery.

Berlin 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Wedle wiadomości, otrzymanych z Wrocławia, prezydent rejencji w Opolu rozporządził, aby podróżnych z Rosji przepuszczano do dzielnic pruskich tylko liniami Herby, Lublinie, Sosnowiec, Szopienice i Katowice w kierunku do Berlina. (Aj. póln.)

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Dotąd skonstatowano w Anglii siedem wypadków cholery zawleczonej.

Palermo 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wydarzyło się tutaj kilka wypadków cholery.

Wiedeń 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Podoficerom rezerwy stojących na Węgrzech pułków armii wspólnej nakazano uczestniczyć w ćwiczeniach honwedów, celem nauczania się komendy w języku węgierskim. Chodzi o to, aby w razie mobilizacji mogli oni być zaliczeni do węgierskiego politego ruszenia. (Aj. póln.)

Wiedeń 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Książę Ferdynand koburski wyjechał do Reinhardsbrownu na pogrzeb. (Aj. póln.)

Wiedeń 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Fabryki szkła lustrzanego w całej Austrii zawieszają na cztery tygodnie roboty.

Lwów 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Wybór posła do rady państwa z miasta Lwowa rozpisano na dzień 30 września.

Berlin 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Książę Alfred sasko-koburski zaprosił telegraficznie na pogrzeb księcia Ernesta wieloletniego męża zaufania zmarłego, tajnego radcę barona Cohn z Dessau. Cohn jest żydem. Wypadek ten nie ma precedensu.

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wilson grozi w razie atakowania jego wyboru w izbie kompromitującymi odkryciami.

Paryż 26-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Zbiór zboża we Francji w r. b. jest o 97,000,000 hektolitrów większy, aniżeli w r. z. (Aj. póln.)

Londyn 26-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wiadomości o zmowie górników w Walji znowu są mniej pomyślne. Dotąd odmawia pracy przeszło 50,000 robotników. Ceny węgla kamiennego w niektórych okręgach podniosły się o 50%. (Aj. póln.)

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 26-go sierpnia. (Telegr. prywatny Kur. Warsz.) — Nastroj giełdy dzisiejszej był w ogóle cokolwiek lepszy. Gotówka na rynku pieniężnym była nieco łatwiejsza. Na rynku rubli i wartości russkich różnice kursowe były niewielkie. W porównaniu z wczorajszymi kursami podniosły się banknoty russkie w obrotach natychmiastowych o 15 fen., podczas gdy w dostawowych straciły 25 fen. Warszawa krótkoterminowa lepiej o 45 fen., krótki Petersburg o 10 fen., a długoterminowy o 80 fen. Przekazy na Wiedeń krótkie wyżej o 30 fenigów (161.50), a długoterminowe o 30 fen. (160.60). Listów zastawnych ziemskich, listów likwidacyjnych i pożyczek wschodnich 2-ej emisji dziś nie dotykano; pożyczki 3-ej emisji poprawiły się o 30 kop. Na poziomie wczorajszych kursów pozostały 4 1/2% listy zastawne russkie i 6% russkie renty złote z r. 1883-go, mniej płacono natomiast za pożyczki premjowe russkie obu emisji. Kupony celne doznały zwyżki (326.10). Akcji kredytowych austriackich nie notowano. Dyskonto prywatne obniżyło się o 1/8% (4 1/2%). Żyto miało dziś tendencję mocną i płacono było drożej o 2 m. w ob5 terminach.

Berlin 26-go sierpnia. (Notowania urzędowe giełdy). — Bil. ban. rus. w tr. nat. 210.40 Akcje d. ż. w. wied. — —
Weksle na Warszawę 208.70 Akcje kredytowa — —
Weksle na Petersburg 208.20 Weksle na Londyn kr. 20.43
Wek. na Petersburg dług. 207.20 d. 20.23
Bil. ban. russ. nadost. 210.25 Żyto w tow. gotow. 132.25
Wschodnia pożycz. II em. 65.90 Żyto na wiosnę 136.25
Listy zast. 1-ej serji — —

Kursy z dnia 25-go sierpnia: 210.25, 208.25, 208.10, 206.40, 210.50, 65.60, 65.50, —, 130.25, 134.25.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— **Panu J. Niedzielskiemu.** — Smocking jest ubraniem, zastępującym frak. Co do kroju, nie ma stanowczych form i zasad, powszechnie jednak używane są nieco krótsze od marynarek. Zapewne, że przesada, jak we wszystkim, może i tu doprowadzić aż do ośmieszenia, ale tak chyba nie jest, bo niema krawca, któryby bez wyraźnego życzenia klienta sporządził mu odzież, nie zachowując w niej pewnych granic w przestrzeganiu tego, czego moda wymaga.

— **Pannie Kazimierze R., stałej czytelniczce.** — 1) Wszelkie objaśnienia, dotyczące wyrazów obcych, zwrotów, wyrażeń, sentencji i przysłów cudzoziemskich, używanych w mowie potocznej i w piśmiennictwie, znajdzie sz. pani w „Słowniczku”, wydanym przez księgarnię M. Areta; cenars. 1. 2) Znakomity astronom, Marcin Odłanicki Pocobut, urodził się w r. 1728-ym, zmarł zaś, jako zakonnik, d. 20-go lutego r. 1810-go. Na cześć jego wybito medal z napisem: *Sic itur ad astra*. Życiorys Pocobuta skreślił: J. Sniadecki, ks. M. Bohusz i F. M. Sobieszczański.

— **Pani Stefani B., stałej prenumeratorki.** — Koronki zaczęto wyrabiać w końcu XV-go wieku. Ojczyzną ich była Flandryja, z kąd niezadługo, dzięki panującemu naówczas upodobaniu, rozpowszechniły się po całej niemal Europie. Następnie wyrabiano je w Wenecji i we Francji, gdzie niebawem dla wielce misternej roboty uzyskały palmę pierwszeństwa. Najslawniejsze koronki są brukselskie czyli brabantkie z XVI-go wieku, weneckie i francuskie, zwłaszcza t. zw. *points d'Alençon* i gipirowe *Valenciennes*, które, stosownie do cienkości i misternego wyrobu, do bajecznych cen dochodzą. Literatura nasza w przedmiocie tym specjalnego dzieła nie posiada. Z wydawnictw zagranicznych wymieniamy: A. Ilg: *Geschichte und Terminologie der alten Spitzen*, Wiedeń, 1876; Alan S. Cole: *Les dentelles anciennes*, cena fr. 88. Dzieło to, ozdobione mnóstwem ilustracji, wyczerpująco traktuje wyrób koronek od najdawniejszych czasów. W dawnej Polsce w wielu miejscowościach zajmowano się fabrykacją koronek, wyrób ich atoli stał zawsze na niskim stopniu. W epoce zepsucia za sasów chętnie strojono się w kosztowne koronki, na które nie tylko panie, ale i panowie znaczne sumy wydawali. Do jakiego stopnia na fatalaszkę to marnowano wówczas grosz, dość powiedzieć, iż, wedle opowieści, przytoczonej przez K. Wł. Wójcieckiego, znana strojnissa, Zofia z Sieniawskich Denhoffowa, za nabyte koronki oddała kupcowi, Reskurowi, pałac na Krak-Przedm., dzisiaj ordynacji Krasieńskich.

— **Staremu prenumeratorki.** — Najobszerniej rzecz tę traktuje praca T. Zychlińskiego p. t. „Złota księga szlachty polskiej”. Dzieło to wychodzi tomami; każdy tom można nabyć osobno, kosztuje rs. 5.

— **Rękodzielnikowi.** — Kancelarja pomocnika inspektora fabrycznego mieści się w domu pod № 1-ym przy ul. Wiejskiej. Godziny przyjęcia we wtorki i piątki od 11—2-ej po południu. Ustawa cechowa z r. 1816-go wraz z późniejszymi dopelnieniami została w całości przedrukowana w „Kalendarzu rzemieślniczym” na r. b.; cena kop. 20.

— **Panu Zygmuntowi w Łodzi.** — Chcąc pozbyć się łupieżu, należy głowę zmywać szarem mydłem, rozpuszczonem w spirytusie i nieco rozcieńczonem miękką wodą.

— **Symplicjuszowi.** — Na to stałej formuły niema. Kondolencja składa się zawsze w chwilach bolesnych dla osoby żywej, musi więc być wyrażona w słowach serdecznych.

— **Pani Olimpii.** — 1) Wynalazca nowej konstrukcji szcetek do froterowania, p. Ż., mieszka w domu własnym, ulica Przyokopowa, 13. 2) O hurtownem wysyłaniu zużytych marek pocztowych do Chin lub jakiejś innej miejscowości, dotąd nie słyszeliśmy. Kolekcjonowanie znaczków pocztowych, choćby nawet prowadzone systematycznie, jest zajęciem, któremu głębszych celów przypisywać nie należy.

— **Panu K. Z. w Piotrkowskim.** — Na otrzymanie posady przy nowo budowanej kolei syberyjskiej liczyć wcale nie można, z powodu bowiem zapelnienia wszystkich miejsc, wakansów w blizkiej nawet przyszłości nie będzie. Z kądże możemy wiedzieć, na której kolei są miejsca wakujące?

— **Pannie Marji B.** — Z najnowszych wydawnictw wymieniamy: „Antologia polska. Wybór najcenniejszych utworów polskich z 12-ma ilustracjami”, wydanie trzecie, w oprowie rs. 5; „Klejnoty poezji polskiej”, w ozdobyj oprawie rs. 1 kop. 50; „Kwiaty i poezje”, wydanie drugie, pomnożone utworami M. Konopnickiej i Adama Pluga, rs. 5 kop. 50; „Kwiaty rodzinne”, wybór poezji polskich, ułożony przez Narcyzę Żmichowską, wydanie drugie, w oprowie rs. 2 kop. 40; „Lira polska”, tomików 7, każdy po kop. 30.

— **Panu B. w Żyrardowie.** — Wypadek, który sz. pan opisuje, nie wyróżnia się niczem od setek tego rodzaju oszustw i nadużyć. Zresztą list pański nie jest opatrzony żadnym podpisem, co znacznie osłabia jego wiarygodność.

— **Panu Adamowi Tom. w Woskresznicach.** — Zgodnie z życzeniem, list sz. pana przesłaliśmy korespondentowi naszemu w Wiedniu.

— \$\$\$ — Dla wielu powodów żądanej informacji udzielić nie możemy.

Sprawozdania z targów.

Okowita. Na rynkach wewnętrznych w ostatnich czasach w handlu okowitą zapanowało usposobienie niespokojne, a ceny uległy obniżce. Przypisać to należy zmniejszeniu się eksportu, skutkiem spadku cen okowity w Niemczech, co jest zwykłym zjawiskiem podczas lata, kiedy konsumpcja jest nader ograniczona. Hurtownicy, posiadając znaczne zapasy okowity, nie nabywają jej w przekonaniu, że skutkiem dobrych urodzajów zbóż, okowita musi stanąć. Widoki na urodzaj kartofli są bardzo dobre, gorzelnie więc zaopatrzone będą poddostatkami w materiał, co musi pociągnąć za sobą spadek cen okowity, a to znowu znacznie ułatwi wywóz jej za granicę. Produkcja okowity w maju r. b. była znacznie mniejsza niż w roku zeszłym; ogółem wyprodukowano 929,395 wiader bezwodnego spirytusu, wobec 1,108,044 wiader w roku zeszłym. Od początku kampanji do d. 13-go czerwca wyprodukowano 26,556,181 wiader, wobec 26,174,283 wiader w r. z.

W ciągu czerwca wywieziono okowity: przez Rewel i Libawę 11,437, przez Mławę 72, Aleksandrow 280, Słupce 312 i Odesę 2,468 tysięcy stopni; w porównaniu z rokiem ubiegłym, eksport zmniejszył się znacznie przez komory w guberniach Królestwa Polskiego, zwiększył się natomiast wywóz przez Libawę. Na rynkach zagranicznych zapanowało obecnie usposobienie spokojne; konsumpcja zmniejsza się, eksport ograniczony jest do minimum, gdyż upały letnie powodują wyściganie okowity przy przewozie; spekulacja jest bezczynna, aż do chwili wyjaśnienia widoków na urodzaj kartofli.

Wełna. Od kilku tygodni popyt na towary wełniane we wszystkich fabrykach krajowych i russkich powiększył się znacznie. Szczególniej poszukiwane są materiały z barwą i sukieniczej; szewioty i kangary mniej są żądane. Nabywcami są kupcy z głębi Cesarstwa. Fabrykanci skarżą się, iż za towar nie mogą żadną miarą osiągnąć ceny wyższej stosunkowo do cen wełny. Prócz tego inne materiały zagraniczne potrzebne do fabrykacji, sprowadzane zwykle z Niemiec, z powodu podwyższenia cła, daleko więcej kosztują. Kupcy i fabrykanci w miastach fabrycznych wobec pomyślnego przebiegu sezonu zimowego robią większe zapasy i tak: We Włocławku zakupiono do Ozorkowa około 400 centnarów wełny średnio-cienkiej po cenie 70 talarów za centnar; w Płocku zakupiono około 600 centnarów po cenie 67 talarów za centnar do Białegostoku. W Ciechanowcu nabyto do Tomaszowa około 300 centnarów. Kupiec tutejszy nabył 150 centnarów wełny cienkiej pochodzącej z okolicy lubelskiej po cenie jar-marcznej. Na naszym rynku sprzedano dwóm fabrykantom z Tomaszowa 300 centnarów. Fabryczne miasta w ogóle posiadają większe zapasy niż w roku zeszłym, podczas gdy zapasy na rynku tutejszym są mniejsze.

Wywóz zboża z Rosji wynosił w tygodniach, kończących się w dniach:

	22 lipca 1893 r.	15 lipca 1893 r.	23 lipca 1892 r.	25 lipca 1891 r.
Pszonicy	175,700	155,105	124,000	240,000
Zyta	28,500	55,425	—	81,900
Jęczmień	301,600	188,280	80,400	64,000
Owśa	157,000	109,200	82,400	161,000
Kukurydzy	42,600	2,685	31,400	53,000

Chmiel. W tygodniu ostatnim na rynku chmielu zapanowało usposobienie bardzo mocne i żywy ruch towarem na dostawę, tembardziej poszukiwaniem, iż towaru gotowego nie ma już zupełnie. Powodem tego ruchu są niepomyślnie wiadomości o stanie chmielu w Niemczech, podczas gdy tak u nas, jakoteż i w obszernej chmielarniach wołyńskich, zbiór zapowiada się bardzo dobrze tak ilościowo, jakoteż i jakościowo. Właściciele browarów, a także i speculanci, chcą się zabezpieczyć od silniejszej wyżłki, przewidując bowiem poprawę cen, poczynili znaczne zakupy na dostawę, po cenach normalnych, a nawet wyższych. Słyszeliśmy o partjach sprzedanych po rs. 18 do rs. 20, a nawet jedną z największych i najlepszych plantacji w kraju sprzedała podobno całą produkcję po rs. 22 za pud.

Gdańsk, dnia 25-go sierpnia. — Pszenica w towarze krajowym miała dziś również słabą tendencję i ceny ponownie o 2 m. do 3 m. niższe. Towar tranzytowy również słabo eksporterzy chcieli kupować tylko po cenach znacznie tańszych, ponieważ zaś właściciele towaru nie chcieli się na to zgodzić, przeto transakcje nie doszły do skutku. Terminy tranzytu: na wrzesień-październik 122 m. w zaofiarowaniu, 121 1/2 m. w poszukiwaniu, na październik-listopad 122 1/2 m. w zaofiarowaniu, 122 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień 123 1/2 mar. w zaofiarowaniu, 123 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 1894-go roku 128 mar. w zaofiarowaniu, 127 1/2 m. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 121 mar. żyto słabo i zarówno krajowe jak i tranzytowe o 1 do 2 m. niżej. Płacono za polskie tranzyto 720 gr. i 750 gram. 89 mar. Wszystko za 14 gram. i tonne. Terminy: na wrzesień-październik dolno-polskie 89 mar. płacono, tranzytowe 88 mar. płacono, na październik-listopad dolno-polskie 89 1/2 mar. płacono, na listopad-grudzień dolno-polskie 91 mar. w zaofiarowaniu, 90 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 1894 roku dolno-polskie 93 mar. płacono. Cena regulacyjna dolno-polskiego 89 mar. Jęczmień targowano tylko krajowy. Rzepak niżej, towar tranzytowy bez obrotów. Lnicia russka tranzyto 155 m. za tonę targowano. Gorceyca russka tranzyto żółta 250 mar., ładna 300 mar. za tonę płacono. Otręby żytnie na wywóz morzem obsadzone 430 mar. za 50 kilogramów targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 54 mar. w zaofiarowaniu, na sierpień 54 mar. w zaofiarowaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 34 mar. w zaofiarowaniu, na sierpień 34 mar. w zaofiarowaniu. Dla cukru w Gdańsku usposobienie bezczynne, a w Magdeburgu stałe. Kurs w Gdańsku 211.30 mar. za 100 rs.

Sosnowice, 22-go sierpnia. — Pszenica nie nadaje się do wywozu, dla miejscowego użytku nie miała nabywców. Żyto nie nadaje się do wywozu, dla miejscowego użytku 75—76 kop. Jęczmień słabo, browarny od 74 do 82 kop., na paszę po 61 1/2 kop. Owies bez obrotów. Kukurydza bez obrotów. Wyka bez ruchu. Groch bez pokupu, warzelny od 84 do 93 1/2 kop., na paszę bez ruchu. Soczewica duża 195—250 kop., mała bez ruchu. Gryka miała mały popyt, wyborowa 92 do 94 1/2 kop., średnia 90 1/2 do 91 1/2 kop. Proso miało mały popyt, wyborowe 64 do 66 kop., średnie 54 1/2 do 58 kop. Bobik bez ruchu 150 do 160 kop., zwyczajne bez ruchu. Siemię konopne 123 1/2 do 132 1/2 kop. Rzepak 160 do 163 1/2 kop. Rzepik 146 do 152 kop. Makuchy w poszukiwaniu, lniane 103 do 109 kop., rzepakowe i konopne bez ruchu. Otręby niżej, żytnie 62 do 66 kop., pszenne cienkie 57 do 59 kop., pszenne grube 59 1/2 do 60 1/2 kop. Kasza jaglana bez pokupu.

KRYPTOGRAM.

(Ułożył F. Buze z Brnk).

. m. st. ! w. l. k. ż. d. z. st. k. . br. d.,
C. zw. d. n. m. b. l. s. k. m. prz. w. b. s. z. d. l. k.,
P. w. d. z. c. sp. t. k. . c. t. t. . cz. k.
T. f. n. , cz. st. d. z. c. . t. w. g. l. d. ?
Cz. p. d. z. . n. , . k. p. s. z. l. t. s. c. ,
Sp. d. l. n. , w. g. r. z. k. p. n. w. r. k. l. s.,
T. k. , z. n. . cz. . b. r. c. 6 n. s. l. i. c.,
N. s. . s. m. l. p. d. n. s. 6 w. n. b. g. l. s. ?
Cz. z. n. d. z. w. t. b. . e. c. h. p. r. z. t. l. n. ,
. k. s. r. t. w. b. r. t. r. s. k. . d. r. z. n. ?
. m. s. t. w. l. k. ! n. s. w. . s. m. n. ,
B. r. z. s. t. d. z. c. ! Cz. z. g. n. e. ?

Rozwiązanie łamigłówki liczbowej, umieszczonej w numerze 212.

Zmrok.—Mięta.—Rękaw.—Otawa.—Kawał.

10 6 9 11 4
6 8 12 13 1
9 12 4 1 14
11 13 1 14 1
4 1 14 1 20

Z M R O K
M I E T A
R E K A W
O T A W A
K A W A Ł

Dobre rozwiązanie nadesłali: panie: Dorota i Róża M...ak., A. Pruszyńska, M. Zilm, M. Starnawska, D. Glass, Z. Turkus, H. Dypczyńska, K. i J. Niechirowski, B. Kwiatkowska, S. Szulberg, H. Winter, L. Rosen; panowie: A. Broniatowski, J. Wronski, M. Zahorski, B. Holtzman, R. Szabelski, A. Bauer, F. Hermanowski, P. Stanisławski, K. Leszczyński, W. Peche, J. Szepietowski, F. Bursztynski, I. Oltuski, G. Platek, H. i C. Langman, R. Widner, J. Neuding, J. Kahel, A. Schmidt, O. Seeman, J. i W. Br., Ast, S. Strumpf, D. Gwoździak, J. Szeliga, M. Wroczyński, Miecz. Ros., M. i N. Gościnni, L. Domański, N. Oltuski, L. Szechter, H. Bron. i M. Welg, B. Szulberg, S. Kesiński.

Z prowincji pp.: Płomień i Iskierka z Grodziska, H. Czamański z Włocławka, R. Zięga z Łodzi, Mieczko...ski z Aleksandrowa, M. Bujaner z Łodzi, J. R. i A. M. z Lublina, P. Rabinowicz z Kutna, A. S. Ettinger z Częstochowy, A. Lijlenstern z Włocławka, E. Moszkowski z Łodzi, S. Lichtenfeld z Łodzi, Adam i Helena z Łodzi, M. Mokrzycka z Brześcia Litewskiego, J. i W. Niewiarowski z Kiele, Gust. Hell. z Otwocka, M. Baum z Płocka, J. Wittenberg z Otwocka, M. S. i E. Grütz, Z. i A. Wittenb. z Otwocka, M. Marguljes z Łagiewicza, A. Spitzbarth z Druskienik. Z zagranicy: L. Rybiński z Sambora.

ODPOWIEDZI.

— **Pannu Maurycemu Szuldb.** — Żałujemy niezmiernie, iż tak jasno zresztą postawionej kwestji nie był pan w stanie zrozumieć.

— **Pannu Karolowi L.** — Łamigłówka liczbowa jest tak zawiślana, że z niej nikt niczego wywnioskować nie potrafił. Zadanie użytkujemy, należy jednak dwunawier już raz przez nas kwestjonowany, przerobić w sposób, któryby jaśniej określał przedmiot, jaki w brzmieniu swem ukrywa.

— **Ognisze.** — Odpowiedzi na ostatnie słowa nasze czekamy dotąd bezskutecznie. Należy widzieć się osobiście.

— **Pannu A. Stowik.** — Arytmogryfy pańskie do druku się nie kwalifikują.

— **Osie.** — Niestety! z obu szarad korzystać nie możemy.

— **Pannu S. Ettin.** z Częstochowy. — Ostatni dwunawier szarady należy zmienić i całe zadanie po raz wtóry nam nadesłać.

— **Pani Zofji Mal.** — Zmarł w grudniu roku zeszłego. O dalsze prace prosimy.

— **Nagrodzonym z prowincji.** — Prosimy o dokładne adresy, pod którymi moglibyśmy przysłać im premja przesłać.

— **Pannu Antoniowi Cz.** — Zamieścimy.

— **Pannu Aleksandrowi Wit.** z Lublina. — Niepodobna. Zresztą, o ileby to sz. pan uważał za właściwe, należy z prośbą zwrócić się wprost do instytucji o jakiej w liście mowa.

— **Pannu Ludwikowi Mal.** — Logogryf i arytmogryf słabe. Zadanie konikowe użytkujemy.

— **Pani Wiktorji Mgd.** — Szarady drukować nie będziemy. Ze szczegółowym programem wykładów oraz z warunkami, na jakich można wstąpić do zakładu, najlepiej poinformuje panią tegoroczny „Kalendarz Warszawski”.

— **Bezimiennemu autorowi zadania konikowego.** — Sylab po krótkach zadania nie można rozrzucać dowolnie, ale rozstawiać je wedle prawideł, obowiązujących skoki konika przy grze w szachy.

— **Pannu Izidorowi K.** — Naszym zdaniem najlepiej byłoby porzucić niewdzięczną niwę autorską i wziąć się do... nauki.

— **Dzięciolowi.** — Bez zapewnienia nawet z pańskiej strony widać, że to rzecz możliwa, ale... niezdatna.

— **Pannu Józefowi Dęb.** — Tylko dwadzieścia jeden lat skończonych.

— **Pannu Stanisławowi Tob.** — Łamigłówka do druku się nie kwalifikuje; zadanie użytkujemy.

— **Pannu Natalji Mach.** — I owszem, prosimy, ale o rzecz krótką.

PRZEWODNIK PROWINCJONALNY.

Farby, lakiery, pokosty W. Karpiński e W. Lerpert filja w Łodzi, Piotrkowska 88. 48

tylko u wynalazcy.

CAPILLIFER

NIEZAWODNY ŚRODEK wzmacniający cebulki włosów i niszczący łupież, wskutek czego rosną gęste i mocne włosy, co doświadczone długoletnią praktyką. 2553

Ceny fiakonów: 1.20 k., 2 i 3 rs. Uwaga. Każdy fiakon powinien być zaopatrzony na korku i denku jednokrotnymi markami, portretem, № 1036 pozwol. urzędu lekarskiego i własnoręcznym podpisem: T. L. Grabowskiego.

Aleja Jerozolimska № 76, m. 14.

Obstalniki od rs. 2 załatwiam za zaliczeniem. 3416

Doktor medycyny

KAMIENIECKI leczy

choroby rakowate (podług metody dra Szmida z Paryża, któremu tysiące osób zawdzięcza swoje wyzdrowienie za granicą i w kraju), chroniczne, wewnętrzne i zewnętrzne. Codziennie od 2—5 po poł., wyjąwszy dni świątecznych. Wilcza 3, m. 10. 3509

Dr REUTT powrócił z zagranicy Marszałk. 99. 3531

Pierścionki, Kolczyki, Brosze i Bransolety brylantowe oraz z perłami i kolorowymi kamieniami, nowy wielki asortyment poleca

M. Mankielewicz.

w gmachu teatru pod filarami.

1043

Arendt american dentist

wyjechał za granicę.

3501

Z dniem 25-ym Lipca r. b. rozpocząłem u siebie hurtową sprzedaż

Cukierków angielskich Fabryki cukru Józefów

Powyzsze cukierki są do nabycia we wszystkich znaczniejszych handlach kolonialnych w Warszawie i na prowincji.

J. HERSTEIN,

3537

Przechodnia 5.

Zakład hydropatyczny i pneumatyczny dra Adama Ciągłińskiego Obozna 5.

Racjonalna hydroterapia. Kąpiele elektryczne. Leczenie ścieśnionem powietrzem w kłosach. Zakład otwarty cały rok od 6 rano do 12 w poł. i od 3 do 7 po poł. 3365

Z. BEURAIN-KOSMOWSKA

2160

lekarz-dentysta genewskiej szkoły dentystycznej. Leczenie, wprawianie, plombowanie. Nowy-Swiat 46.

— Zakład dla syfilitycznych i skórnych dra **Kadlera.** Przyjęcie Wierzbowa 6. 3377

LECZNICA 3491

specjalna chorób zębów i jamy ustnej. Operacje, leczenie, plombowanie, zęby sztuczne.

Marszałkowska 109.

Tylko na krótki czas.

Nowa Gwiazda. M. Koller.

Dziś, w Sobotę, d. 14 (26) Sierpnia i dni następnych

Wokalny Koncert

Słynnego damskiego Szwedzkiego

Kwintetu „Düring“

oraz

Koncert Orkiestry złożonej z 66 osób

pod kierunkiem

Kawalera Ludwika von Brenner,

cesarsko-królewskiego dyrektora muzyki i profesora, odznaczonego 21 medalami i orderami.

Szczegóły w programach. **Wejście kop. 30.**

Abonament zawieszony.

Początek w niedzielę i święta o godz. 7, w dni powszednie o godz. 8 wieczorem. 3550

3502) Dentysta **L. Szwarcacher** Marszałkowska 120. — Zęby sztuczne, plombowanie, wrywanie bez bólu, gazem, chloroformem. Przyjmuje od 10—6.

Dr J. HANDELSMAN

powrócił.

Proźna nr 8.

3559

WODEWIL.

Dziś i codziennie na ogólne żądanie Warszawskiej Publiczności odbędą się w letnim teatrze Wodewil

Wiedeńskie Koncerty

znany

8-IU WIEDENSKICH SPIEWACZEK

z udziałem

P-y R. GINO, wirtuozki na arfie,
P-y DOTTI, wirtuozki na wiolonczelli,

jak również

Wiedeńskiej Salonowej muzyki

pod kierunkiem

p. G. Nachtigall.

Ceny miejsc: Łoża 2 rs. 20 kop., 1-sze miejsce 35 kop. Wejście 20 kop.

3555

— Dr **St. Kondratowicz** powrócił. Marszałkowska 119. 3547

Dr **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne**. Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 3561

Wiktor Schreyer

adwokat przysięgły i konsystorski przeprowadził się na Marszałkowską nr 97 (róg Nowogrodzkiej). Przyjmuje do 10-ej rano i od 5—7-ej wiecz. 3564

Maszyny do pisanja.

„Merritt” z 1 alfabetem rs. 45
do nich drugi alfabet rs. 10.

„Kosmopolit” z 6-ju różnymi alfabetami rs. 100

i **Arytmometry „Odnera” rs. 110**

poleca

MAGAZYN OPTYCZNY

G. GERLACHA

Warszawa ul. Czysa 4.

3554

Marjan Konopnicki

właściciel remizy powrócił z Węgier. 3570

— Dentysta **Zofja Gutzman** wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10 rano do 5-ej po południu. Szpitalna 3. 3569

Wykaz transportów

przybyłych w d. 14-ym (26-ym sierpnia) 1893 r. na stację Warszawa (Praga) Terespolska.

Za frachtem zwyczajnym: a) do magazynów składowych: Homel № 5822; Nowozybków № 3200, 3215, 3216; Carycyn № 5508, 5511, 5510, 5509; Orsza № 5093, 5045, 5093; Niżnij № 61669, 61679, 61639; Mińsk № 6771; Miatlewska-ja № 1972; Klińce № 3007; Pińsk № 6605, 6593, 6612; Briańsk № 34; Szepietówka № 2039; Atkarsk № 4279, Czudowo № 9219; Solanaja № 18149; Wysoko-Litewsk № 585; Kursk № 3637; Odesa № 6917; Popielnia № 1295, 1296; Klewań № 743, 744, 745; Domaczewo № 194; Siedlce № 1831, 1816, 1821; Łuków № 1860, 1862, 1863, 1864, 1865; Mrozy № 315; Jelec № 1303, 440; Wołżskaja № 9082; Orzeł № 49, 56, 51; Nowozybków № 3219; Międzyrzec № 1617; Osinowka № 582; Borysów № 2315; Horodzieja № 3126; Moskwa № 8579, 8593, 8584, 8693, 8647, 8645; Piotrowsk № 1122; 1121; Faustowo № 459.

— Dr **Kornilowicz** powrócił. Przyjmuje chorych od 5—7-ej. Nowy-Swiat 19. 3567

— **Dentysta Wł. Zieliński** powrócił. **Senatorska nr 4** róg Miodowej. 3571

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

P O C I A G I	Odch. Przych.	
	godziny i minuty	
Warszawsko-wiedeńska:		
A) Do Wiednia:		
Kurjerski I i II kl. do Granicy i Sosnowca, z wagonem sypialnym I i II klasy	10 5 w.	5 50 r.
Pospieszny 3 klasy do Granicy i Sosnowca	5 40 r.	10 25 w.
Pocztowy 3 klasy do Granicy i Sosnowca	10 45 r.	7 5 w.
Osobowy 3 kl. do Sosnowca	3 30 p. p.	2 — p. p.
Osobowy 3 kl. do Piotrkowa	5 50 p. p.	9 30 r.
B) Do Aleksandrowa:		
Kurjerski I i II kl., a III kl. dla pasażerów komunikacji bezpośredniej	4 50 p. p.	1 — p. p.
Pocztowy 3 kl.	6 40 r.	9 15 w.
Osobowy 3 kl. do Kutna	9 5 w.	8 20 r.
Osobowy 3 kl. do Skierniewic	6 55 w.	7 10 r.
Spacerowy do Skierniewic (w niedziele i święta od 21-go maja do 29-go października)	9 15 r.	11 — w.
Warszawsko-terespolska:		
Kurjerskie I i II kl., z wagonem sypialnym	2 20 p. p.	3 28 p. p.
Pocztowy 3 kl. dla komunikacji bezpośredniej, a I i II kl. dla miejscow.	4 6 p. p.	1 8 p. p.
Towarowo-osobowe 3 kl.	10 58 w.	7 — r.
Towarowo-osobowe 3 kl.	9 43 r.	7 27 w.
Miejscowy towarowo-osobowy do Mrozw	5 38 p. p.	9 19 r.
Spacerowy do Mrozw (w niedziele i święta od 28 maja do 15 października)	8 33 r.	11 8 w.
Warszawsko-petersburska:		
Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym (od d. 18-go maja do 30-go września)	9 13 r.	8 3 w.
Pocztowy 3 kl.	9 58 r.	7 23 w.
Osobowy 3 kl.	11 25 w.	8 10 r.
Osobowo-towarowy II i III kl. do Białegostoku	4 18 p. p.	6 13 r.
Nadwiślańska:		
A) Do Kowla:		
Pocztowy 3 kl. do Kowla	3 35 p. p.	2 — p. p.
Osobowy do Kowla	11 40 w.	8 13 r.
Osobowy do Iwangrodu	8 15 r.	10 — w.
(Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską.)		
Osobowy do Otwocka	5 — p. p.	9 13 r.
Do Otwocka wagon 3-ej kl.	6 58 w.	— — —
Powrotny z Otwocka w niedziele i święta	— — —	11 6 w.
B) Do Mławy:		
Pocztowy 3 kl. do Mławy	6 5 w.	11 — r.
Osobowy 3 kl. do Mławy	8 55 r.	8 38 w.
Osobowy do Mławy w soboty i wigilie świąt od 1-go czerwca do 30-go września; z powrotem w poniedziałki i po święcie	11 3 r.	7 20 w.
Osobowy do Nowogrodzkiej	4 15 p. p.	8 53 r.
Powrotny z Nowogrodzkiej w niedziele i święta	— — —	10 40 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy 3 klasy	1 20 p. p.	9 18 w.
Osobowy 3 klasy	7 5 r.	4 30 p. p.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy 3 klasy	8 33 w.	2 — p. p.
Osobowy 3 klasy	3 50 p. p.	7 42 r.

Rozkład jazdy parostatków.

Z Warszawy do Płocka i Włocławka o godz. 6-ej zrana.
Z Warszawy do Płocka o godz. 8-ej zrana.
Z Warszawy do Płocka (kurjerski) o godz. 1-ej po poł.
Z Warszawy do Mniszewa o godz. 1-ej po poł.
Z Warszawy do Koźlenia, Nowo-Aleksandrii i Sandomierza codziennie o godz. 5-ej zrana. 954

Szkoła Męzka Prywatna II-klasowa.

Zapisy do szkoły i wszelkie informacje odbywają się codziennie
ulica Marszałkowska № 152.
(drugi dom po lewej stronie od Ogrodu Saskiego). 1607
Przełożony **A. L. Pigłowski.**

Szkoła Prywatna Męzka K. Grochowskiego, Nowy-Swiat Nr 28.

Specjalnie przygotowuje uczniów do gimnazjum. Zapis kandydatów codziennie od godziny 9-ej rano do 3-ej po południu. Do oddziału przygotowawczego przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli 7 lat, bez umiejętności czytania i pisanja. 1577

Podróżujący (Reisender) zdolny!

poszukiwany jest dla jednej z większych fabryk łódzkich. — Wstęp natychmiastowy. — Znajomość towarów manufakturalnych oraz klientów w Cesarstwie i języka rosyjskiego warunkowo konieczną. — Oferty wraz z wyszczególnieniem referencji i dotychczasowego zajęcia, przyjmuje „Kurjer” pod „Wude.” 1602

RUPTURE

leczy magnetyczno-elektryczny pasek D-ra Pierce'a, któremu tysiące osób zawdzięcza swoje wyzdrowienie. 1573

Magnetio Elastic Truss CO. **S. ZYSS.**
Mylna 7, w Warszawie, od 10—12 i od 4—6

Średni Azjatycki Magazyn Ibrahim Dżano

z **TASZKENTU**,
Białańska № 9
(Hotel Paryżki),

otrzymał wielki wybór **Taszkentkich i Samarkandzkich jedwabnych towarów.** 1494

Szkoła Rzemiosł Jerzego Kühna

(pierwotnie **Jasna 3** — obecnie **Widok 11**).
Otrzymawszy na zasadzie decyzji Władzy Naukowej **prawa szkół rządowych**, przyjmuje zapisy codziennie od 9—12 w połud. — Poprawki zeszlenczonych d. 31 b. m., egzaminy nowowstępujących d. 1 Września. Opłata dla dawnych uczniów pozostaje zeszlenczona, tylko dla 8 kl. 70 rs. (zamiast 60), dla nowych 80 rs. rocznie. 1617

Skład środków i przyrządów opatrunkowych, wyrobów gumowych i szklanych, oraz wyłączna sprzedaż irygatorów

Szymona Cohen,

ulica Nowomiejska № 26,
róg Mostowej. 1581

Nagrody rs. 5.

Dnia 16 Sierpnia, w drodze ze Zgierza do Łęczycy, zgubiono rurę pompiarską żelazną (szlamówkę). — Łaskawy znalazca raczy zwrócić takową do Łodzi, ul. Piotrkowska № 592, gdzie otrzyma powyższą nagrodę.

1947r

O. Barth.

Za tuzin Kajetów
z wyborowego papieru,
polecą
35 k. Skład Materjałów Piśmiennych, Ry-
sunkowych i Malarskich, pod firmą
„Nemo“
45 k.
10, Bracka 10, (wprost Nowogrodzkiej). 1604
Za tuzin Kajetów.

NOWO-OTWORZONY

Warszawski Magazyn Ubiorów Męzkich

ulica Nowosenatorska № 4,
wprost Hotelu Rzymskiego.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publicz-
ność, że już przygotowałem wielki wybór jesien-
nych i zimowych gotowych ubiorów męzkich, oraz
materjały z tutejszych i zagranicznych fabryk.
Sprzedaję je po nader niskich cenach, mianowicie:

Jesienne palta . . . od rs. 15 do rs. 35.
Zimowe „ . . . od rs. 18 do rs. 55.
Marynarkowe garnit. . . od rs. 15 do rs. 30.
Żakietowe ubrania . . . od rs. 22 do rs. 35.
Surdutowe „ . . . od rs. 25 do rs. 35.
Burki sławuckie . . . od rs. 24 do rs. 30.
Płaszcz z kołnierzami bobrowymi,
Huzarki, Lisiurki, Szlafroki i t. d.

Obstalunki wykonywam w 24 godzin.

Krój zagraniczny.

1595

Z szacunkiem

J. Glassmann.

W Piątek, dnia 25 b. m., między
godziną 12-1 z połud., jadąc do-
rozką z ulicy Chmielnej do Oddziału Komo-
ry Celnej przy kolei Nadwiślańskiej, zgubio-
no w dorozce lub przy wysiadaniu, portmo-
netkę, w której się znajdowało:

Guldenów austriackich 33.—Marek
niemieckich w gotówce około 140, rs.
w gotówce około 40 i czek na Berlin
z wystawienia M. Kirsztot i S-ka, na
zlecenie Salomona Cohn, a przez tegoż żyro-
wany na marek 1081, oraz rozmaite rachun-
ki i dowody. Uczciwy znalazca zechce zwró-
cić zgubę do Leona Feinsteina, ulica Le-
szno № 44; za sowing nagrodą.

Ostrzeżenie w miejscu właściwym zrobio-
no zostało i nikt z cheku użytku zrobić nie
może. 1649

Pension de famille

świeżo otworzony, czyli pomieszczenie z cał-
odziennem utrzymaniem, na czas dłuższy lub
krótszy na wzór zagranicznych zakładów—po-
leca Szanownej Publiczności **Marja Warnka.**
MARSZAŁKOWSKA 84. 1620

(Przedruk nie będzie płacony).

OBWIESZCZENIE JESIENNY JARMARK NA KONIE w Krakowie.

W dniu 23 Września 1893, rozpocznie
się w Krakowie jesienny pięciodniowy
jarmark na konie szlachetne, gospodar-
skie i włościańskie.

Jarmark na konie szlachetne odbywać
się będzie w krytej ujeżdżalni pod Kapu-
cynami i na placu, a konie znajdują pomie-
szczenie w tejże ujeżdżalni, tudzież w
stajniach prywatnych, w domach zajezd-
nych i hotelach.

Dnia 26 Września 1893 (we wtorek),
odbędzie się główny jarmark na konie
włościańskie na placu Groble.

Magistrat m. Krakowa,
dnia 18 Sierpnia 1893 r. 954r

PATENT.

NOWOŚĆ

„Wyscielaczki Hygieniczne”

pochłaniające pot i nieprzyjemną woń
nóg.—Znajdują się w Magazynach obu-
wia WWPP: Hiszpańskiego, Bielań-
ska № 6, Jakóba Marka, Bielańska
№ 22; Zapolskiego, Marszałkowska №
121 i t. p. magazynach.

Skład główny u L. Szczepańskiego,
Krakowskie - Przedmieście № 38, w
Warszawie. 1584

BEKMAN i S-ka
PETERSBURG

Syberyjskie

oryginalne drobne wyroby z kolorowych ka-
mien nie drogo

na podarunki

w Magazynie wyrobów z kamieni.—Marszał-
kowska 134, róg Świętokrzyskiej. 1614

Część I-sza Wzorów Ry- sunkowych Technicznych J. F. Piwarskiego,

wysłała w nowym wydaniu w Litografii Fa-
jansa, również 2-ga i 3-cia, zalecone przez
Ministerjum Oświecenia do używania w Szko-
łach Realnych, Miejskich, Rzemieślniczych,
są na składzie w księgarni **T. Popław-
skiego.** 1618

**Sliwki, Gruszki, Maliny,
Jabłka na komputy
z Jankowa,**

poleca SKŁAD NASION
„Ogrodnik Polski,”
Mazowiecka 11. 930r

Ważna wiadomość dla
PP. Fabrykantów!

Od każdego czasu w domu
pod № 8-816 przy ulicy Sólnej,
jest do wynajęcia **Suteryna** pod
parterem murowanym na szy-
nach sklepowych, 27 lokci □ du-
gości, 5 lokci □ wysokości, o
6-ciu oknach, z wodociągami i
gazem, również z pokojkiem, —
wchód równy i zupełnie oddziel-
ny, może służyć na każdy pro-
ceder. Wiadomość u administra-
tora domu rano 12-ej do i od
5-ej po południu. 1623

Nagrody rs. 25.

W dniu 16 b. m., pomiędzy Sosnowicami
a Będzinem, zagubiony został **Portiel** z o-
sobistymi dowodami i 3-ma weksłami in
blanko, z których 2 na rs. 500 i 1 na rs.
200. Łaskawy znalazca raczy się zgłosić do
Jana Piechulek w Będzinie. 1627

KAJETY,

Materjały piśmienne,

uczniom 10% rabatu,

Z. CHODŹKO,
Szpitalna 6. 1633

DLA PAŃ!!

Najbardziej zużyte **Gorsety** piór i re-
paruję za tanią opłatą, oraz

dla **Pensjonarek**

specjalne **Gorsecki**, poleca i wyrabia
pracownia, Nowolipie 8, mieszkania 11.

1622

Do sprzedania

smycz **Chartów**

do wyboru, wypróbować można
na miejscu.—Szczegóły bliższe u
szwajcara Hotelu Angielskiego.

Korzystna propozycja dla Panów lub Pań, ma-
jących obszerne stosunki, ułatwiająca sprzedaż

Royal Monbazillac,

grand vin mousseux de France.—Pisać po
francuzku z referencjami: à MM-rs Boyer et
C-ie., Bergerac, France. 925r

DO SKŁADU 2r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej № 7,
naprzeciw Banku,

nadechodzą cieżkie wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych:

Cegły i Gliny ogniotrwałej,

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołowcowej,

Stali Resorowej Angielskiej.

Jest do wydzierżawienia

MELYN

walcowy turbinowy.

Wiadomość w Administracji Dóbr Willa-
nowskich. 1514

Księdza Kneippa

DZIELKO

O Cholerze

Cena kop. 10.

Do nabycia u **S. Orgelbranda i S-ów.**
Krakowskie-Przedmieście 66

i we wszystkich księgarniach. 1568

Reisceigi, Reiszyny
Wybór wielki!

Ceny dla uczni zniżone.

Zakład optyczno-mechaniczny

Z. Pik, Niecała 2.

9315

Dla ominięcia

podjazdowej konkurencji, zwracam uwagę o-
sobom rekomendującym mój Zakład pod fir-
mą **„J. Dreher”**, że takowy mieści się li-
tylko pod № 6, przy ulicy Szpitalnej, wy-
raźnie № 6, ręczyć przeto mogę za do-
broc towarów nabytych tylko w tym zakła-
dzie; a mianowicie za: **Binokle** lub **Okula-
ry** z najcenniejszych fabryk i najświeższych
modelów (od 50 kop.), **Lornetki** wszelkich
rodzajów, **Termo i Barometry**, **Miary** ta-
śmowe, składane i t. p., **Wasserwagi**, **Ban-
daze rupturowe** wszelkich rodzajów, dopa-
sowane przez specjalistów Zakładu, **Prezer-
watywy** francuskie „Chamaleon” (nowość) i
angielskie, **Przepaski ochronne dla Pań**
„Delta” (nowość), **Gabeczki**, **Wyprawy** po-
łogowe, **Klizopompy**, **Suspensorja**, **Kompasy**,
Lupy i t. p., zakłada również **Dzwonki ele-
ktryczne** i **Piorunochrony**.—Przyjmuje
się reparację. Wysyłka pocztą za zaliczeniem.
№ 6. Szpitalna № 6. 908r

W Zakładzie naukowym 6-cio-klaso-
wym żeńskim

Henryki Czarnockiej

przy ulicy Brackiej № 18,

zapis uczennic rozpocznie się 28-go
Sierpnia, a wykład nauk 1-go Wrze-
śnia. Egzaminu nowowstępujących 31-go
Sierpnia. 1565

Złoto, srebro i platery

kupuję, płacę najlepiej. Wykupuję z lombo-
dów większych, dopłacam różnicę. Sprzedaję
najtaniej **bizuterję** złotą, srebrną. Wy-
prawy nowe i używane. **Obrączki złote**
od rs. 7. **Platery** z pierwszorzędnych fabryk
dostarczam z odstąpieniem rabatu. Przyj-
muje obstalunki i reperację. **Henryk Juwiler**
Nowy-Swiat 61, gdzie fotografia, w mie-
szkaniu. 517

WINA KRYMSKIE

czerwone,

w szczególności w obecnej
porze zalecane przez le-
karzy wino taninowe

REFOSCO,

zapobiegające wszelkim
dolegliwościom żołądka,
oraz koniak kuracyjny
„Imperial”, po cenach fa-
brycznych, znajduje się
w znacznym wyborze w
składzie win

Braci Kempnerów,
DŁUGA № 5.—TELEFONU № 772.
oraz w sklepach „Merkury”. 8r

Magazyn Mebli

Zakład Tapicersko - Dekoracyjny

Hermana Reiss,

14, Erywańska 14,

poleca gustowne kompletne urządzenia oraz
pojedyncze sztuki meblowe, podług najno-
wszych modeli zagranicznych, w rozmaitych
stylach.—Ceny umiarkowane. 1353

WIDOK 15:

Można dostać **mleka** słodkiego,
zsiadłego, **śmietanki**, **śmie-
tany**, **masła** świeżego i solo-
nego, oraz **serów** i **gomulek**.

DOM parterowy,

masiv murowany

z oficynami, obszernymi piwnicami, ogrodem
warzywnym, przy ulicy Wolskiej do Gminy
należącym, od stacji tramwajowej kilkana-
st kroków odległy, zdalny na fabrykę lub wię-
ksze warsztaty, przestrzeni łokci □ 4700, do
sprzedania, wiadomość na miejscu pod № 303,
u właściciela. 1805

Poleca się
najlepszy krochmal ryżowy

„IMPERIAL”

z fabryki **L. Kleimana & A. Juliusa** w Odessie, który w zupełności zastępuje najlepsze krochmale zagraniczne, cieszy się coraz większym uznaniem i zbytem w zastowaniu do potrzeb fabryk i domowego użytku.

Wyłączna sprzedaż i główny skład
u WALENTEGO KRONENBERG,
Królewska 18. Telefonu 534. 1553

**Czyste
kakao
Blookera**

Filizanka kosztuje tylko 4 kop.
Przygotowanie Kakao kuracyjnego
fabr. J. et C. Blooker w Amsterdamie,
wymaga jednej minuty czasu.
Sprzedaje się we wszystkich główniej-
szych składach kolonialnych i apte-
cznych. — Skład główny na Królestwo
Polskie u **Józefa Kleinadel,**
w Warszawie, Królewska Nr 39.
Telefonu Nr 280.
Zaleca się dla rekonwalescentów
i dla dzieci, jako kuracyjny i

**bardzo
pożywny
napój.**

Zupełna Wyprzedaż.

Zarząd Głównego Składu Jarosławskich Płócien, niniejszem zawiadamia Szanowną Publiczność,
że z powodu rozwinięcia się spółki, urządził

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

wszystkich towarów w magazynie przy ulicy **Bieleńskiej Nr 7**, pod firmą
Moskiewski Magazyn. 1597

CENY NIZKIE.

w dniu 16 (28) Sierpnia r. b., t. j. od Poniedziałku
rozpocznie się w Magazynie

L. ROSENBLUM,

przy ulicy Żabiej Nr 7,

WYPRZEDAŻ

towarów manufakturalnych, a mianowicie: Kretonów, Batystów, Satyn-
nek oraz Płótna bułgarskiego i Wełn. — **Ceny niskie.** 1534

Zarząd Warszawskiego Oddziału T-wa Br. Nobel

Pyronafte (naftę bezpieczeństwa).

Ciepota gatunkowa 0-850, stopień zapalności 99-100° C.
nabywać można tylko w następujących składach i sklepach:
własnym — Erywańska 18, telefonu 712.

W-go J. Serkowskiego,

Fabryka: Nowolipie 76, telef. 612. — Skład Leszno 37.
Skład Krak.-Przedm. 9, 70. — Wyłączny skład Pyronafte Krak.-Przedm. 19.

p. E. Trzcinskiej, Plac św. Aleksandra 18.

Za produkt jedynie w tych miejscach nabywany Zarząd poręcza.
Pyronafta pali się bez śwedu w każdej lampie, daje wszelkie bezpieczeństwo i czy-
ste, silne, zdrowe światło. Oszczędność w użyciu 15%.
Dostawia się do domów w naczyniach pudowych i półpudowych, hermetycznie za-
mkniętych i opatrzonych plombą T-wa Br. Nobel. 1461

**Nowo-otworzony Skład
Wyrobow technicznych,**

poleca po cenach bardzo przystępnych.
Wyroby gumowe techniczne i chi-
rurgiczne, armatury do maszyn i ko-
tłów parowych, rury żelazne do gazu, wo-
dy i pary, rury cynowe i ołowiane, przy-
bory do wodociągów i gazu, myłki do
tarcia farb, węże parciane itp. artykuły

Jan Pałka & Comp.

w Warszawie, Tłomackie Nr 13.
1453

Rs. 800.

Kto może pożyczyć na rok w dwóch ra-
tach, spłata przy zupełnej gwarancji, zacho-
cie dowiedzieć: Trębacka 9, m. 6. 1601

Przełożona 4-ro klasowej pensji żeń-
skiej, przy ul. Nowy-Swiat Nr 42.

Konstancja Swokłyńska,

zawiadamia Szanownych Rodziców i Opieku-
nów, że zapis uczennic przychodnich i pen-
sjonarek, rozpoczął się dnia 10 (22) Sierpnia,
lekcje zaś 2 Września. 1522

**MÉDAILLE D'OR
EXPOSITION UNIVERSELLE PARIS 1889**

BROCARD & Co
INVENTEURS
DE

**L'Eau de Cologne
AUX FLEURS.**

Cette eau de Cologne
s'emploie comme extrait
pour le mouchoir, comme
eau de toilette et pour
vaporer.

Éviter les contrefaçons.

Skład fabryczny, ul. Leszno Nr 1.

ZDUNI

do pieców kwadratowych potrzebni.
Krakowskie-Przedmieście 7
Maksymiljan Harczyk. 1610

Towarzystwo Udziałowo-Komandytowe

J. Żeliszewski & Co.

Skład i Kantor Główny w Warszawie
Twarda Nr 64. — Telefonu 478.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna **Węgla** najcelniej-
szych marek, oraz **Drzewa.**

Odstawa natychmiastowa, na wagę, w wozach zamykanych.
Ceny niższe tylko do 1-go Października. 1628

**Hurtowy Skład Olejów i Smarów
Walentego Kronenberg,**

poleca:

Oliwy drzewne, Oleje roślinne i mineralne oraz
wszelkie tłuszcze i smary do maszyn, jako też: 16j,
żywicę, pokost, terpentynę, potaż, sodę, boraks,
chlerek wapna, naftę i benzynę.

Sprzedaż hurtowa skuteczniejsza się w Kan-
torze przy ul. **KRÓLEWSKIEJ** Nr 18, tele-
fonu Nr 534. Skład przy ul. Miedzianej Nr 4,
telefonu Nr 174. 1554

BOGUSŁAW HERSE,

WARSZAWA, Senatorska 10,

BURKI HIMALAJA double face Rs. 33.

CAPIES w różnych wielkościach.

W Kijowie, Kreszczatik 27, w Magazynie

E. HERSEGO.

1630

COGNAC „IMPERIAL”

Analizowany przez tutejsze powagi lekarskie i zalecany jako zdrowy i wyborny napój. Lepszy, niż zagraniczny, gdyż wyrób li tylko z wina bez domieszek, tańszy, gdyż nie obciążony wysokiem cłem i banderolą. Sprzedaż we wszystkich znaczniejszych Handlach w Warszawie i na Prowincji, hurtowa w kantorze Fabrycznym, ul. Śliska 35.

FABRYKA W WARSZAWIE,
Śliska Nr 35.

Mechaniczna fabryka Posadzek cementowych prasowanych
„Portland Comprimé”
BEDNAROWSKI & LUBRYCZYŃSKI,

Nowo-Wielka Nr 18, w Warszawie,

wyrabia posadzki w zupełności naśladowujące terrakotę, a o 100% tańsze trwale bardzo, gdyż prasowane na maszynach pod bardzo wysokiem ciśnieniem (60,000 Kilogr.), odpowiednie do kościołów, sklepów, sal publicznych, podestów, kuchen, korytarzy, waterklozetów, tarasów i t. p. 1562

Herbata z Kjachty
J. Z. RATYŃSKIEGO,

do nabycia w Warszawie w sklepach własnych:

Aleja Jerozolimska Nr 84.—Skład główny.

Marszałkowska Nr 144.—Filja I-sza.

Trębacka Nr 4.—Filja II-ga.

Handlującym rabat.

1624

„ŁAGIEWNIKI”

Z dniem 12-go Sierpnia r. b., otwarty został w Warszawie przy ulicy Ceglanej Nr 21, pod firmą

„ŁAGIEWNIKI”

Skład Hurtowy Wódek i Spirytusów

produkowanych w gorzelnii, rektyfikacji i dystylarni

położonych w Łagiewnickim majątku, o czem ma honor zawiadomić tak pp. Handlujących jak i Sz. Publiczność, i polecić rzeczzone wyroby, a zwłaszcza potrójnie oczyszczone wódki.

„Juljanówka” i „Łagiewnicka.”

1509

Z poważaniem

Administracja dóbr Juljanów i Łagiewniki.

NOWO-OTWORZONA FILJA

Magazynu Pogrzebowego

W. ŚWIEJKOWSKIEGO

136. Marszałkowska 136, przy rogu Świętokrzyskiej, zaopatrzona została w znaczny wybór Trumien, Wienców, Kapeluszy i Sukien żałobnych.

Główny Magazyn, Senatorska 32, w domu narodziłym przy placu Resursy Kupieckiej. 1622

Charków, Hotel Ruf.

Najwygodniejszy, najtańszy hotel pierwszorzędny dla handlowców podróżujących. Najlepsza kuchnia w mieście. 933r

Filtry Bühringa,

z których korzysta obecnie przeszło 200,000 rodzin w Paryżu, Londynie, Berlinie, Hamburgu, Wrocławiu, Bremie, Petersburgu, Rydze i w innych miastach, dostarczają zdrową i czystą wodę, przefiltrowaną czterokrotnie przed samem jej użyciem.

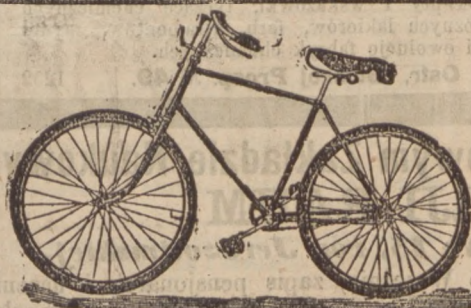
Za opłatą roczną rs. 6, w dwóch ratach z góry, abonamenci otrzymują do swojej kuchni filtry Bühringa, które oczyszczane bywają kilkakrotnie i utrzymywane w należytem stanie. Woda płynie szybko, strumieniem i wystarcza nie tylko do picia, ale aż nadto do gotowania, prania i do kąpieli.

Za przykręcenie filtru płaci się rs. 1—jednorazowo.

Zamówienia przyjmuje na ulicy Złotej 34.

1570

Warszawskie Przedsiębiorstwo Filtrów Bühringa.

„SWIFT”

WELOCYPEDY

Najsłynniejszej i najlepszej Angielskiej fabryki

„Coventry Macinists Co. Lo.”

polecają

KRZYSZTOF BRUN i SYN

Reprezentanci na Królestwo Polskie Domu Handlowego J. BLOCK,
Warszawa, Senatorska Nr 27.

Uwaga. Na welocypedach „Swift” zdobyto w sezonie 1893 roku:

- 1) W wyścigu 100 wiorstowym pomiędzy Raszynem a Białobrzegami d. 13 Sierpnia r. b. Pierwszą nagrodę—Wielki złoty medal i Dyplom Mistrza jazdy welocypedowej na Królestwo Polskie.
- 2) W wyścigu 100 wiorstowym w Moskwie, 1-a nagrodę Wielki medal złoty.
- 3) W wyścigu 100 wiorstowym w Niższym Nowogrodzie 1 i 2 nagrody.
- 4) Oprócz powyższych zdobyto w roku bieżącym wiele innych pierwszych i drugich nagród.

Pierwszą nagrodę medal złoty w wyścigu 100 wiorstowym w Petersburgu. Cenniki gratis i franco. 1593

4711
WODA KOŁONSKA

WODA KOŁONSKA

z etykieta

ZIELONO-ZŁOCIŚTA.

Jest do sprzedania we wszystkich znaczniejszych Perfumerjach i Składach Materiałów Aptecznych w Rosji.

Etykiety Zielono-Złocistej.

!! Strzedz się wyrobów podrobionych !!

Reprezentant na Warszawę Józef Kowalski. 896r

NOWO - OTWORZONY

Skład bardzo tanich

E. Mireckiej,

FIRANEK

Krucza 23, m. 13

W WARSZAWIE.

Administracja

Młyna Parowego E. BRÜHLA,

na Pradze,

dla dogodności Sz. Interessantów, przeniesioną
została do Warszawy na ulicę

Królewską Nr 18,

do Kantoru p. Walentego Kronenberg.

Telefon Nr 534.

1552

Szkoła Filologiczna 4-klasowa z klasą wstępną
i pensjonatem**FLORYANA****ŁAGOWSKIEGO,**

Smolna 14.

Zawiadania osoby interesowane, że zapis uczniów i pensjonarzy na rok szkolny 1893/4
rozpoczyna się z dniem 12 (24) Sierpnia. 1613
Łamówienia co do pomieszczenia uczniów na pensjonat przyjmują się codziennie w szkole.

Laboratorium Chemiczne Marcina Beklera,

pod kierunkiem chemika M. PRESSA,

przyjmuje do rozbioru matorjały chemiczne, wszelkie farby, salety, sody, woski
i tłuszcze i t. p. Udziela praktyczne recepty i wskazówki, tyczące chemicznych
przetworów, jak również i do wyboru różnych lakierów, farb, atramentów, mydeł
i t. p. Urządza projekty i ewolucje fabryk chemicznych.

Petersburg, Wasiljewski Ostr. Bolszoj Prosp. № 49.

1252

Egzamina wstępne w Nowym Zakładzie Naukowym
6-kl. MARJI RAUM

obecnie Nowy-Swiat Nr 15, róg Jerozolimskiej,

rozpoczyna się d. 1 Września, lekcje 5 Września, zapis pensjonarek i uczennic
przychodnich od 24 Sierpnia, między godz. 10—3 a. Za zezwoleniem władzy szkol-
nej, Zakład rozszerza zakres nauk i otwiera w roku bieżącym kl. 5 i 6.Kierunek Zakładu praktyczny. Prócz zwykłych nauk szkolnych wykład
uchalterji, higieny i pedagogiki. Rysunki oraz wszelkie roboty ręczne podług
bardzo obszernego planu pierwszorzędných szkół zagranicznych. Gimnastyka
śpiew chórally. Konwersacja niemiecka i francuska. Cudzoziemki na miejscu.
Przyjmują się panienki od lat 7.Specjalny oddział dla panien, chcących się uczyć wyłącznie robót ręcznych i
prawiecczyn. Ceny bardzo przystępne. 1588

Nauka i wychowanie.

Adres biura nauczycielskiego St. Łuczyń-
skiego pod zarządem p. Clavel, Warecka
3. 27749Poprawia charakter pisma w krótkim
czasie kaligraf, Mikołaj Friedmann, Zgoda
od 4-ej do 8-ej. 27916Dwie kształcące się panienki lub jedna,
znajdą stancję u bezdziejnej inteligentnej
amfilji. Troskliwa opieka, pomoc naukowa,
konwersacja w językach nowożytnych, muzy-
ka, śpiew. Wiadomość: Królewska 39, mie-
szkania 13. 26758Adres pierwszorzędnego biura nauczyciel-
skiego. Załęski. Mazowiecka 16, rekomen-
duje nauczycieli, nauczycielki, bony. 27364Adres: Pierwszorządne biuro nauczycielskie
Sikorskiej, Niecała 12. Rekomenduje nau-
czycielki, nauczycieli, bony. 27503Adres: Francuzki z bardzo dobrimi rekomen-
dacjami do umieszczenia zaraz. Biuro nauczy-
cielskie pierwszorządne Jasińskiej, Święto-
krzyżka 15, oficyna, parter. 27853Buchalterji i rachunkowości handlowej
nauczyciel S. Rogulski Niecała 4. 27808Była gimnazystka szuka lekcyj za obiad.
Oferty „Ekonomja” przyjmuje Kurjer War-
szawski. 27939Do szkoły 4-klasowej męskiej na prowincji,
potrzebni: nauczyciel języka rosyjskie-
go, prawosławny i dwaj stali korepetytorzy.
Wiadomość w kantorze „Kraju”, Niecała
3. 27761Buchalterji podwójnej i rachunkowości me-
todą uproszczoną, wyucza ustnie lub listo-
wnie Leon Lewicki. Elekoralna 47. 27311Biuro nauczycielskie potrzebuje współpracow-
niczy, do prowadzenia korespondencji. Ma-
zowiecka 11. Dąbrowska. 27636Do szkoły prywatnej miejskiej w Częstocho-
wie potrzebni: 1) Nauczyciel matematyk
lub przyrodnik. Pożądany byłby z dyplomem
uniwersyteckim i znajomością francuskiego.
Najniższa kwalifikacja: świadectwo nauczy-
ciela domowego. 2) Nauczyciel elementarny,
kawaler. Konieczna kwalifikacja: patent semi-
narium nauczycielskiego. 27330Energiczna nauczycielka, która ukończyła
gimnazjum z patentem, może się zgłosić za
5 rs. na miesiąc na Nowy-Swiat № 44, m.
17, od 12-ej do 3-ej. 27980Elementarz polski Reussnera z wzorkami
pisma, obszerny, najlepszy, najtańszy, 4 ko-
piejki. — Skład u autora, Złota 6, Warsza-
wa. 27989Gimnazystka z patentem udziela lekcyj. Ho-
ża 32—18. 27027Konwersacja francuska, niemiecka 2 rs.,
Angielska, 3 Miodowa, oficyna 25. 26310Nauczyciel, doświadczony, z rekomendacja-
mi, specjalnie przygotowuje dzieci do szkół.
Wilcza 21—5. 27566Nauczycielka z wyższem wykształceniem,
posiadająca z konwersacją język francuski,
niemiecki, rosyjski poszukuje lekcyj. Złota 31,
mieszkania 8. 27879Dla kaszlących i osłabionych
SŁODOWY EKSTRAKT i KARMELKIz Miodu, Słodu i Ziół leczniczych, 1255
Nagrodzone na wystawach higieniczno-lekarskich w Warszawie,
Krakowie, Lwowie i na Środkowo-Azjatyckiej w Moskwie.

Fabryki „LELIWA” w Warszawie

ulica „LELIWA” Zgoda Nr 5.

Wyłączna sprzedaż w Aptekach i Składach aptecznych.

Strzedz się podrabianych i na-
śladowanych.Zwracać uwagę na firmę na
opakowaniach.

Telefonu Nr 734

WARSZAWSKIE BIURO

KOMISOWE i OGŁOSZEN (UNGRA),

Krakowskie-Przedmieście Nr 9 (róg Królewskiej) 1-sze piętro.

Zostało otwarte i przyjmuje wszelkie towary w komis.

Tanio nabywać można:

Garnitury meblowe stare i nowe, antyki, ottomany, szafy, komody, stoły,
meble gięte, stoliki do kart, sofki, łóżka, biurka, pianina, melodykony, szafki no-
cne, obrazy, lichtarze, wyroby platerowane, bronz, lampy, kandelabry, dywany,
wachlarze, galanterijne wyroby, portjery i t. p.Warszawskie Biuro Komisowe urządza mieszkania po cenie dowolnej, przy-
jmuje też do sprzedaży całkowite urządzenia mieszkań. 1550

SPRZEDAŻ DOROCZNA KONI

przez licytację

w stajni Białocerkiewskiej

JW-ej Hrabiny Marji Branickiej,

naznaczona w roku bieżącym 1893 na dzień 29 i 30 Września (11
i 12 Października now. st.)Wystawi się na sprzedaż około 100-u koni różnych rass i
wieku, zdalnych do chowu, pod siodło i do zaprzęgu. — Konie
te pochodzą ze stad Hrabów Branickich i SS-rów ś. p. A. Ra-
kowskiego. — Bliższe informacje udziela Biuro Centralne Hrabiny
Marji Branickiej w Białocerkwi (st. dr. żel. Fastowskiej) i W-ny
A. Zakrzewski w Stawiszczach, gub. Kijowska, poczta i tele-
graf na miejscu. 1621

Przez Wydział Rekomendacji Pracy,

przy Towarzystwie Wzajemnej Pomocy Subjektów Handlowych i Przemysłowych
miasta Warszawy (Świętokrzyżka Nr 29), są do obsadzenia:Dwie posady dla Subjektów kolonialnych z polskim, rosyjskim i nie-
mieckim językami, warunki rs. 240 rocznie i całe utrzymanie.Uwaga. Wydział ma stale do umieszczenia: buchalterów, korespondentów, pomocników
kantorowych, ekspedjentów sklepowych, wojażerów, buchalterki, kasjerki etc.
Biuro otwarte codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych, od 10-ej do
2-ej w poł. i od 8-ej do 10-ej wieczorem. 952rNauczyciel kaligrafji Reicher, poprawia
charakter pisma. Elekoralna 34, mieszka-
nia 6. 24479Na cytrze lekcie gry udziela metodą ułatwie-
ną Bolesław Kowalski. Na żądanie wysy-
ła na prowincję: za zaliczeniem pocztowem
rs. 1 franco, utwory swoje: „Twoja gwia-
zda”, „Romans Mascagni”, „Intermezzo” i
„Pieśni ludowe polskie”. Adres: Warszawa;
Jasna № 6. 27906Niemieckiego konwersacji udziela z upo-
ważnienia władzy nauczyciel. Ordyna-
cka 16—16. 27154Niemieckiego lekcyj i konwersacji udziela
nauczyciel. Nowy-Swiat № 16—30. 27750Nauczycielka z wyższem patentem mate-
matycznym, poszukuje lekcyj, oraz korepe-
tycyj. Solna 8, m. 14. 27974Osoba wykształcona poszukuje pokoju za
lekcie. Nowy-Swiat № 42. Pensja pani
Swołyńskiej. 27946Osoba posiadająca wyższy patent z Rygi, z
gruntowną znajomością niemieckiego i fran-
cuskiego języka, udziela lekcyj u siebie i na
mieście, Złota 79, mieszkania 78. Widzieć się
można po południu 6—8. 27600Pół ceny dla niezamożnych za kursy rze-
miost podczas wakacji, Żeńska szkoła rze-
miost Jadwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzo-
na medalami za najlepsze wykłady rzemio-
st i najzgrabniejszy krój. Pensjonarki przy-
jmują się. 19721potrzebny student uniwersytetu z francu-
pskim do dwóch chłopów, jako korepety-
tor za obiady. Ogrodowa № 39, u właścicieli
domu. 27924potrzebny na wyjazd korepetytor student
dla przygotowania przez rok do pierwszej
klasy. Wiadomość Hotel Polski № 3, od 12
do 6-ej. 27914pomieszczenie dla uczniów szkół pp. Pan-
kiewicza oraz Górskiego, w pobliżu tych
szkół, opieka macierzyńska; tamże korepety-
cja. Wiadomość: ulica Chmielna 5, w kanto-
rze. 27560Pół ceny dla niezamożnych, jeszcze raz, za
kursa rzemioł. Żeńska szkoła rzemioł
Jadwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzo-
na medalami za najlepsze wykłady rzemio-
st i najzgrabniejszy krój. Pensjonarki przy-
jmują się. Przy szkole jest pracownia sukien
i kapeluszy. 26530pomieszczenie dla panienek u byłej prze-
łożonej pensji Fortepian, konwersacja fran-
cuska. Długa 25, mieszkania 34, od 1-ej do
5-ej. 27142panienki uczęszczające do zakładów nau-
kowych lub kształcące się w rzemiołach,
znajdą pomieszczenie, fortepian, konwersacja
francuska, wdowa po profesorze. Szpitalna
3, mieszk. 8. 26922pomieszczenie dla panienek, fortepian, kon-
wersacja francuska i niemiecka. Opieka ro-
dzicielska zapewnia się. Żorawia 7, mieszka-
nia 7. 27318

